

Průzkum postojů zdravotnických profesionálů a veřejnosti k telemedicině

Základní parametry šetření

Období sběru dat: 16. 4. až 12. 5. 2024

Typ šetření: kvantitativní průzkum, reprezentativní

Zajištění respondentů: sběr dat probíhal hybridní formou – kombinací metod CAWI, CATI a CAPI.

Výběrový soubor: 1 010 respondentů z řad veřejnosti a 500 respondentů z řad zdravotnických profesionálů

Hlavní témata výzkumu:

- Míra povědomí a znalostí o telemedicině mezi zdravotnickými profesionály a veřejností.
- Postoje zdravotnických profesionálů a veřejnosti k využívání telemedicíny.
- Problémy a překážky bránící širšímu využití telemedicínských služeb.
- Možná řešení a doporučení pro zlepšení situace v oblasti telemedicíny.

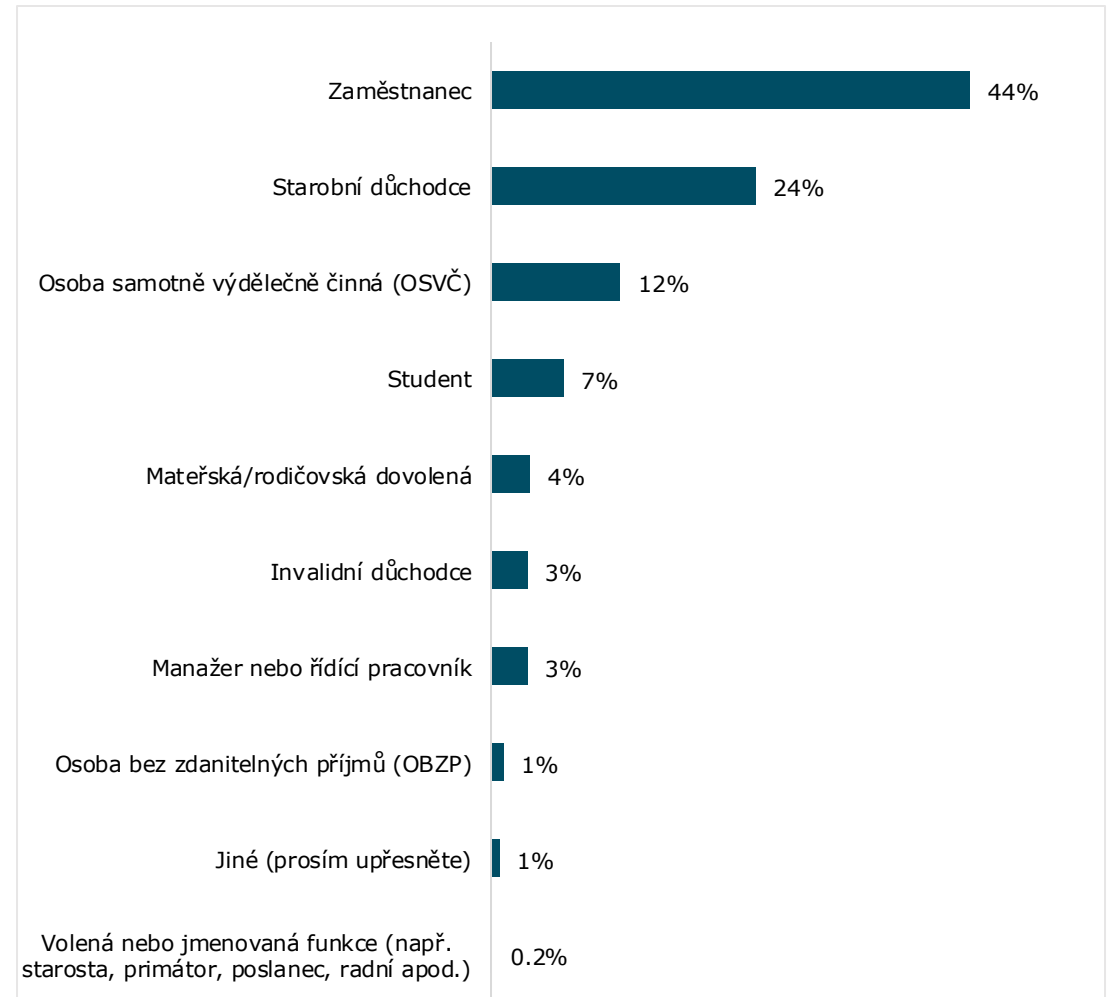
Výsledky šetření za veřejnost

Průzkum mezi patientskou veřejností byl zaměřen na zajištění reprezentativnosti dle následujících parametrů:

- o pohlaví,
- o věk,
- o nejvyšší dosažené vzdělání,
- o územní členění dle kraje bydliště respondenta,
- o velikost sídla.

Povolání

- Nejvyšší zastoupení ve vzorku mají zaměstnanci (44 %) a starobní důchodci (24 %).
- Starobní důchodci představují významnou skupinu s vysokou potřebou zdravotní péče, zatímco zaměstnanci mohou mít specifické potřeby související s pracovním zatížením a prevencí nemocí z povolání.

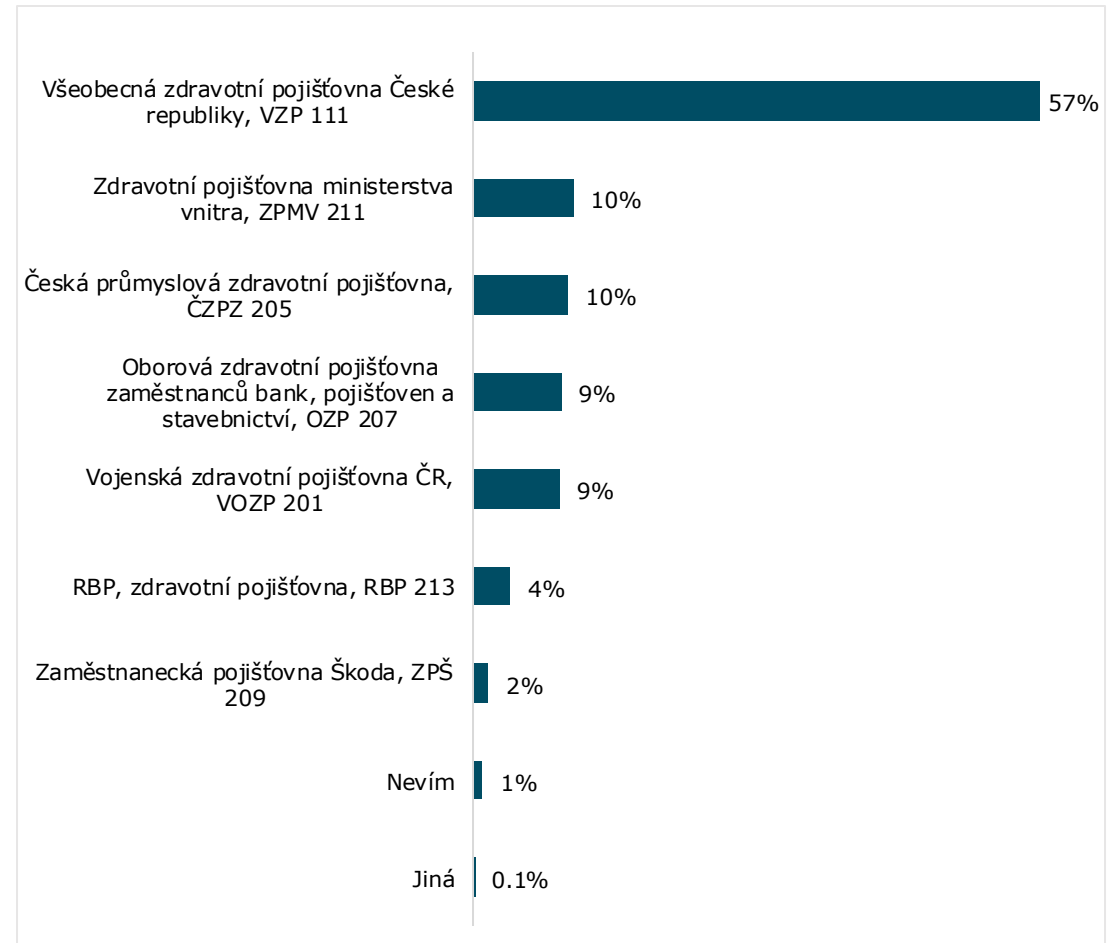

Zdravotní pojišťovna

Dominance VZP mezi pojišťovnami může ovlivnit dostupnost a kvalitu zdravotnických služeb, které hraří.

VZP může hrát klíčovou roli v implementaci a rozvoji telemedicínských služeb.

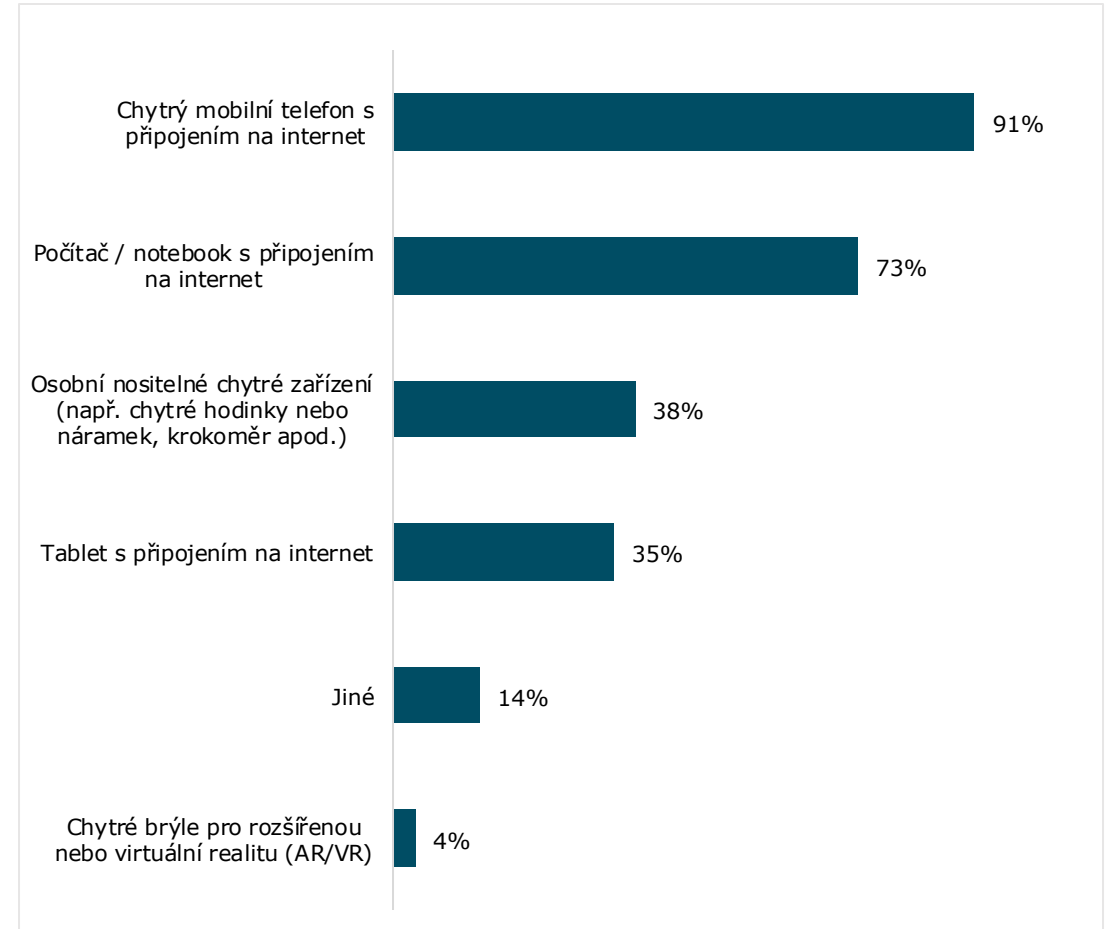
Spolupracovat s VZP na vývoji a propagaci telemedicínských služeb je vhodné, aby se zvýšila jejich dostupnost a využití mezi pojištěnci.

Zkušenosti s využíváním moderních technologií: veřejnost

Využívání technologií

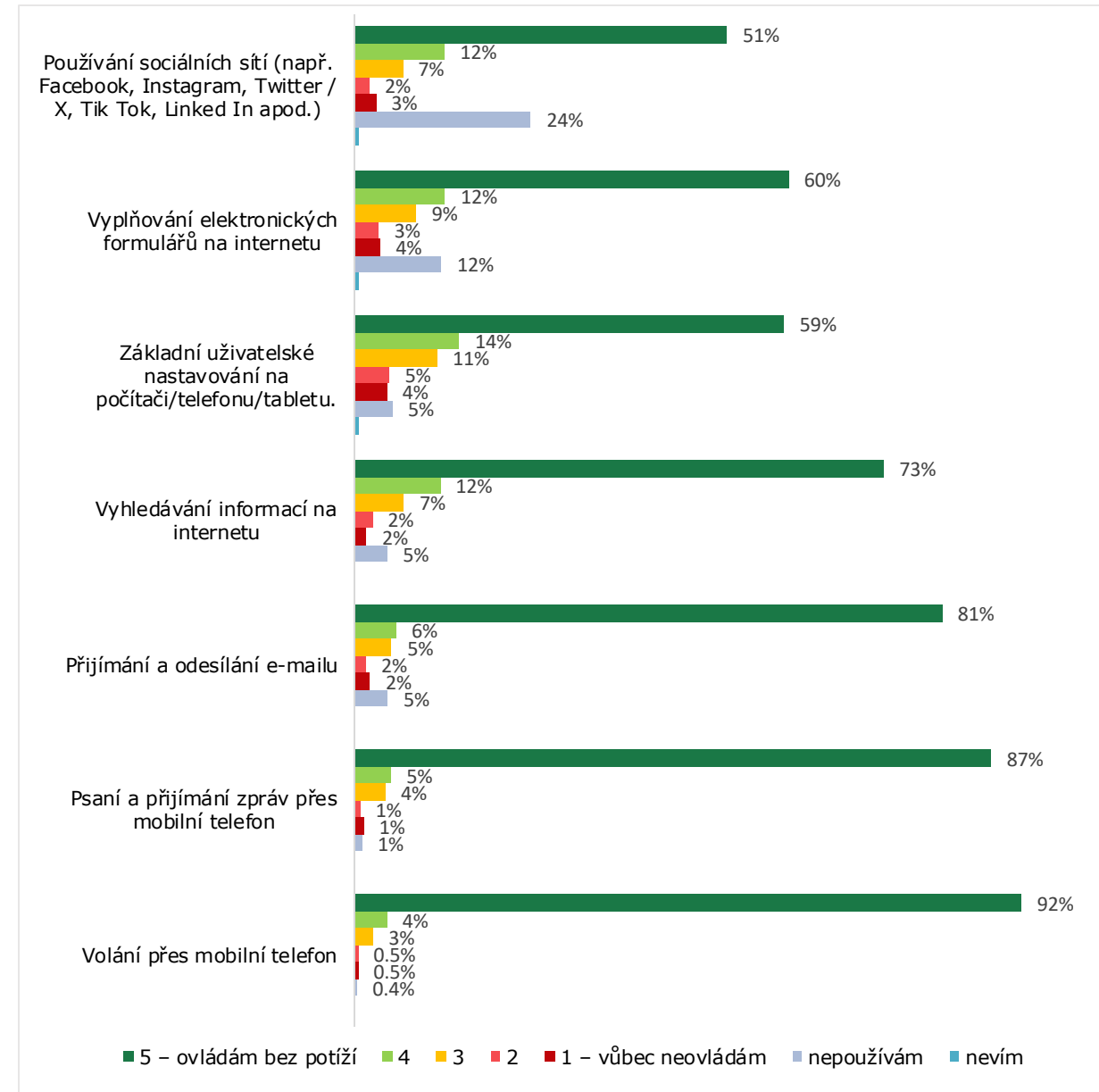
Nejčastěji využívanou technologií je chytrý mobilní telefon s připojením na internet (91 %). To ukazuje na vysoký potenciál pro využití mobilních aplikací a telemedicíny ve zdravotnictví.

n = 1 010

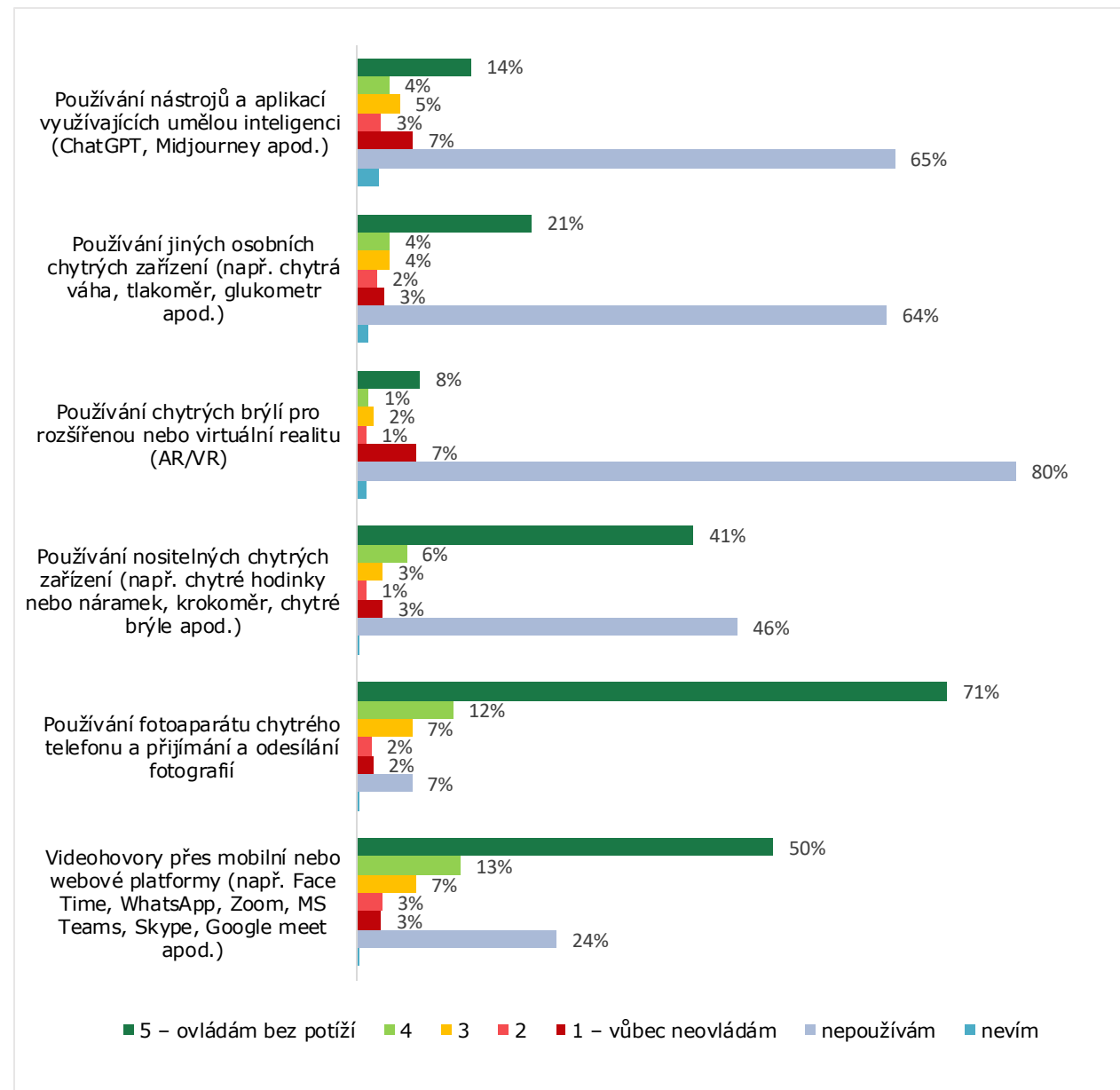
Úroveň technologických dovedností 1

Respondenti hodnotí svou úroveň technologických dovedností při používání základních technologií, jako je volání přes mobilní telefon, psaní a přijímání zpráv, přijímání a odesílání e-mailů a vyhledávání informací na internetu, převážně jako dobrou (80–90 %).

Úroveň technologických dovedností 2

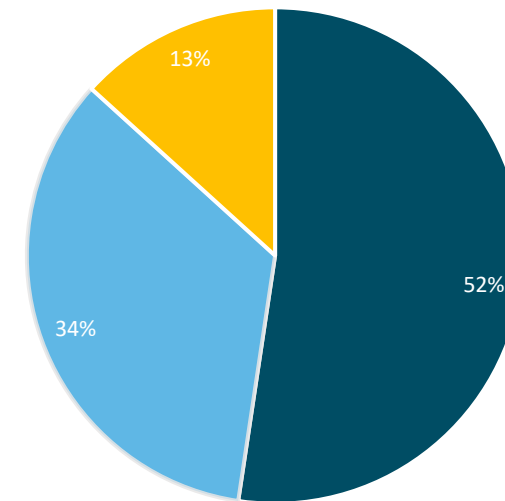
Při hodnocení pokročilých technologických dovedností, jako je používání videohovorů přes mobilní nebo webové platformy, používání chytrých zařízení (např. chytré hodinky, brýle pro rozšířenou realitu) a nástrojů využívajících umělou inteligenci, se ukazuje, že úroveň dovedností je obecně významně nižší než u základních technologií.

**Znalosti, postoje a zkušenosti
s telemedicínou: veřejnost**

Znalost pojmu „telemedicína“

- Více než polovina respondentů (52 %) se ještě nesetkala s pojmem „telemedicína“, což naznačuje vysoký potenciál pro další rozvoj a využívání těchto služeb.
- Je důležité pokračovat v osvětě a informování veřejnosti o výhodách a možnostech telemedicíny, aby se zvýšila její akceptace a využívání. Vytvoření informačních kampaní zaměřených na různé cílové skupiny by mohlo pomoci zlepšit povědomí a porozumění telemedicině.

■ Ne ■ Ano ■ Nevím

n = 1 010

Podněty k tomu, co by mohl znamenat pojem „telemedicína“

(odpovědi respondentů neseznámených s konceptem telemedicíny)

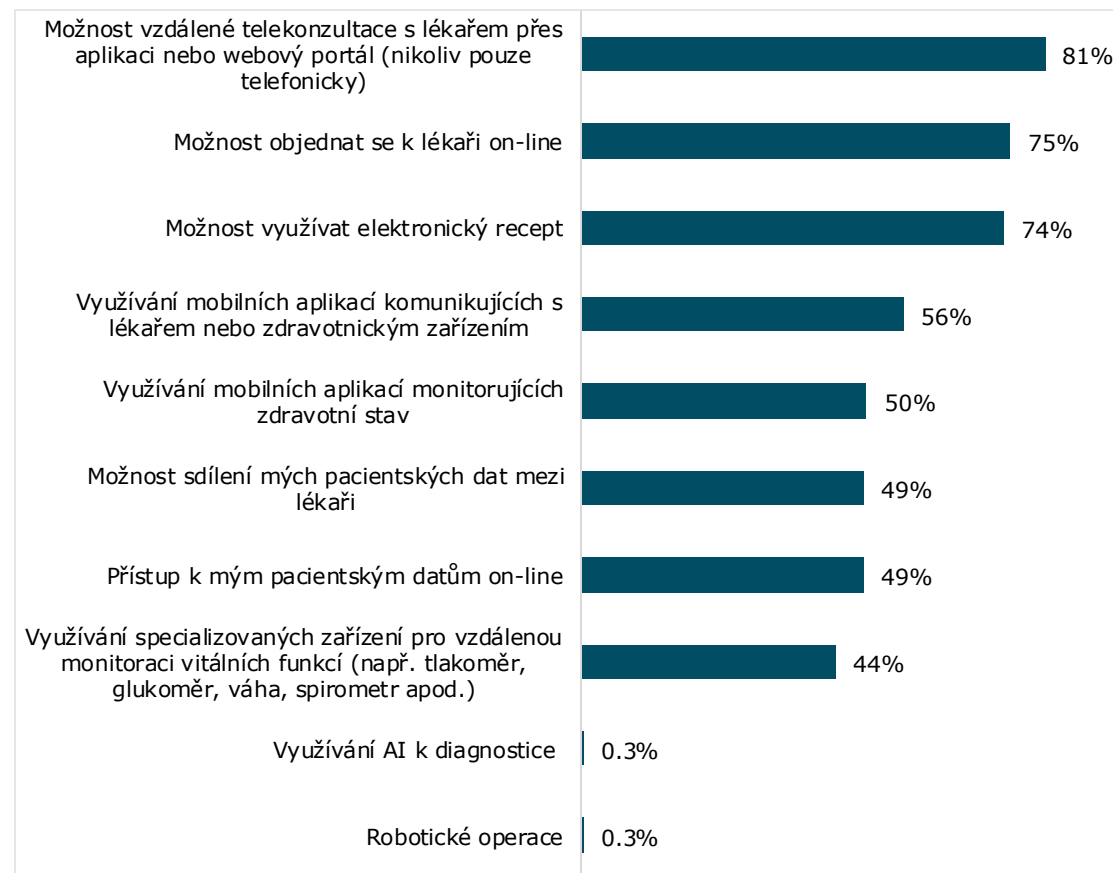
- Nejčastěji uvedené odpovědi zahrnují možnost objednat se k lékaři online (57 %), možnost vzdálené telekonzultace s lékařem přes aplikaci nebo webový portál (55 %), a možnost využívat elektronický recept (55 %).
- Respondenti očekávají konkrétní praktické aplikace, které by výrazně zlepšily jejich přístup ke zdravotní péči, jako je online objednávání k lékaři a telekonzultace.

Podněty k tomu, co by mohl znamenat pojem „telemedicína“

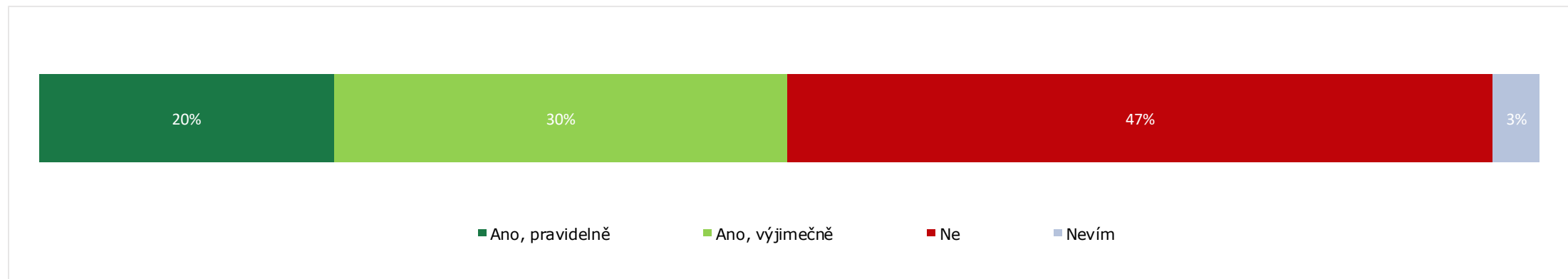
(odpovědi respondentů seznámených s konceptem telemedicíny)

Nejčastější odpovědi respondentů (seznámených s konceptem telemedicíny) zahrnují možnost vzdálené telekonzultace s lékařem přes aplikaci nebo webový portál (81 %), možnost objednat se k lékaři online (75 %), a možnost využívat elektronický recept (74 %).

Využití služeb telemedicíny

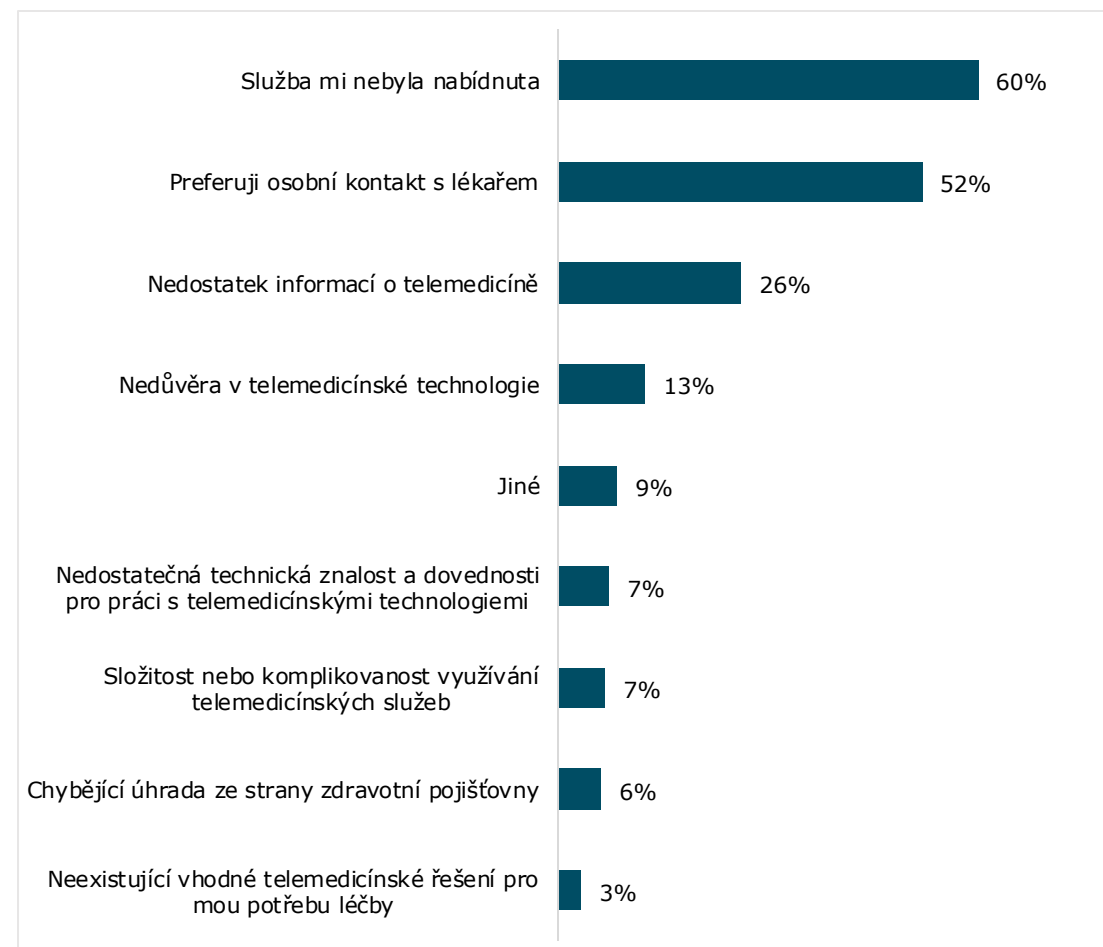
- Polovina dotazovaných má zkušenosti s využíváním telemedicínských služeb, což naznačuje, že tato forma zdravotní péče je již do jisté míry rozšířena a přijímána veřejností.
- Ačkoli 50 % respondentů uvedlo, že již využili služby telemedicíny, stále existuje velká část populace (47 %), která tyto služby nevyužívá.

n = 347 Odpovědi respondentů seznámených s konceptem telemedicíny.

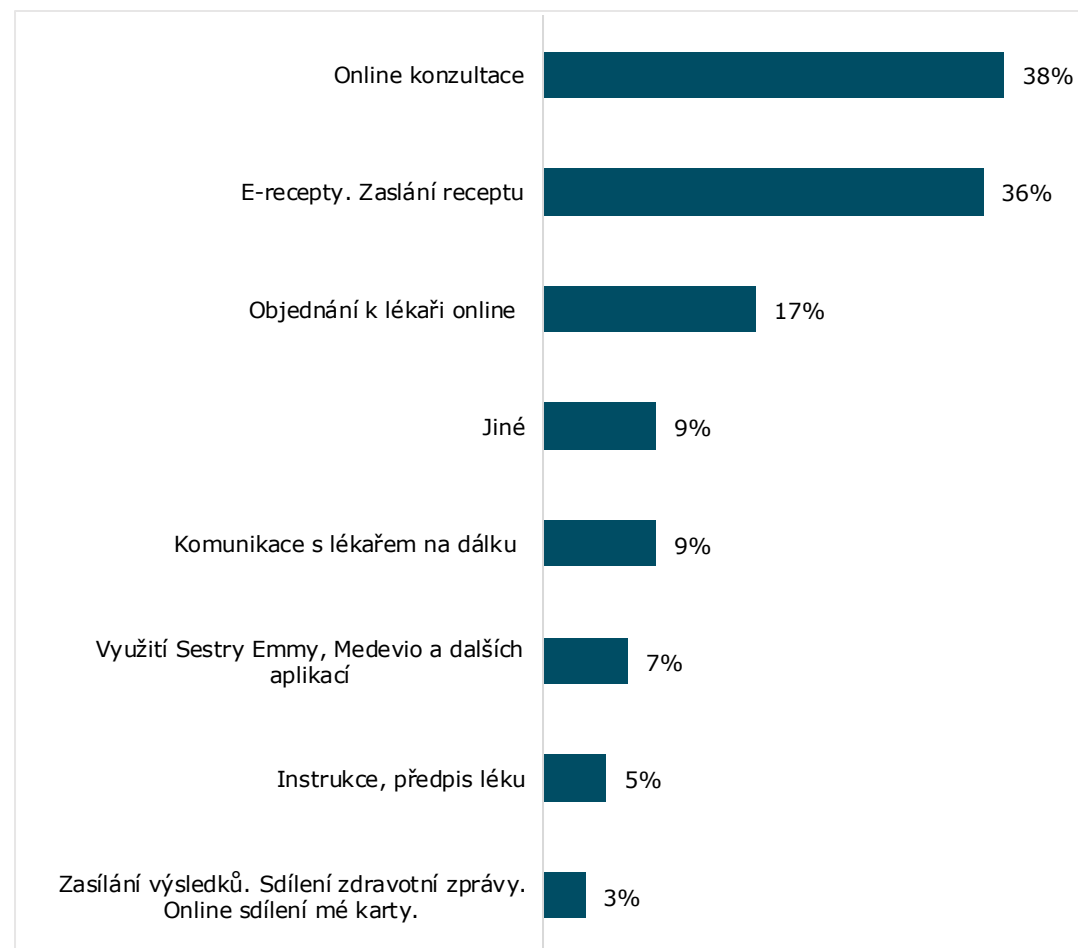
Překážky využití telemedicínských služeb

- Hlavními překážkami pro využívání telemedicínských služeb jsou nedostatečná nabídka těchto služeb (60 %), preference osobního kontaktu (52 %) a nedostatek informací (26 %).
- Vysoké procento respondentů, kteří uvádějí, že jim služba nebyla nabídnuta, ukazuje na potřebu lepší propagace a integrace telemedicíny do zdravotnických zařízení. Preference osobního kontaktu může být překážkou, kterou je třeba řešit prostřednictvím vzdělávání o výhodách telemedicíny.

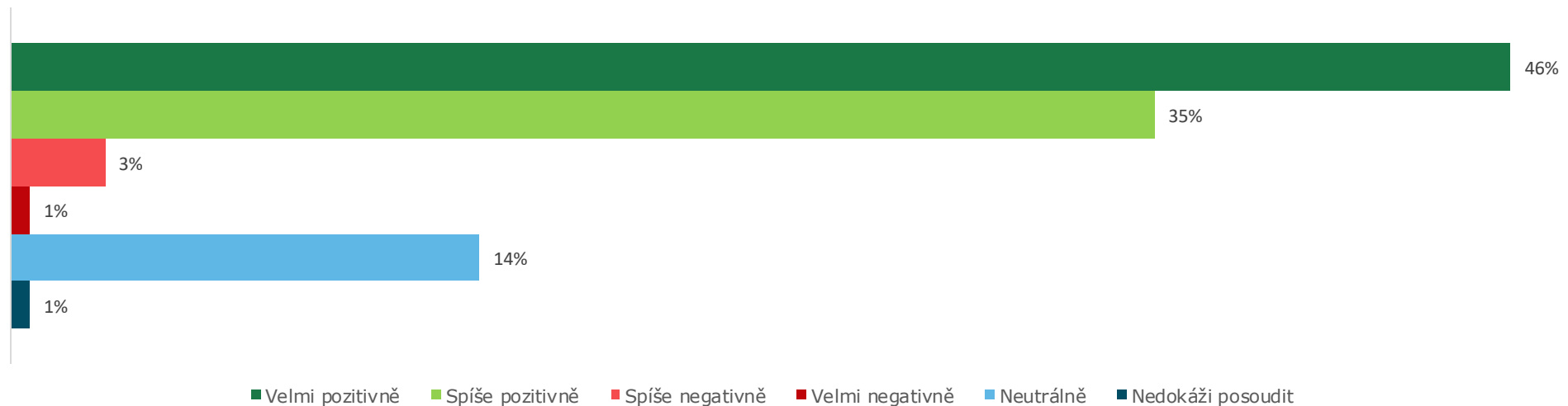
Seznam telemedicínských služeb

- Výsledky ukazují, že online konzultace (38 %) a e-recepty (36 %) jsou nejčastěji využívané telemedicínské služby, což naznačuje jejich vysokou hodnotu pro pacienty hledající rychlý a efektivní přístup k lékařské péči.
- Méně časté využívání služeb jako online objednání k lékaři (17 %), komunikace s lékařem na dálku (9 %) a využití aplikací (7 %) ukazuje na potenciál pro další rozvoj a propagaci těchto služeb.

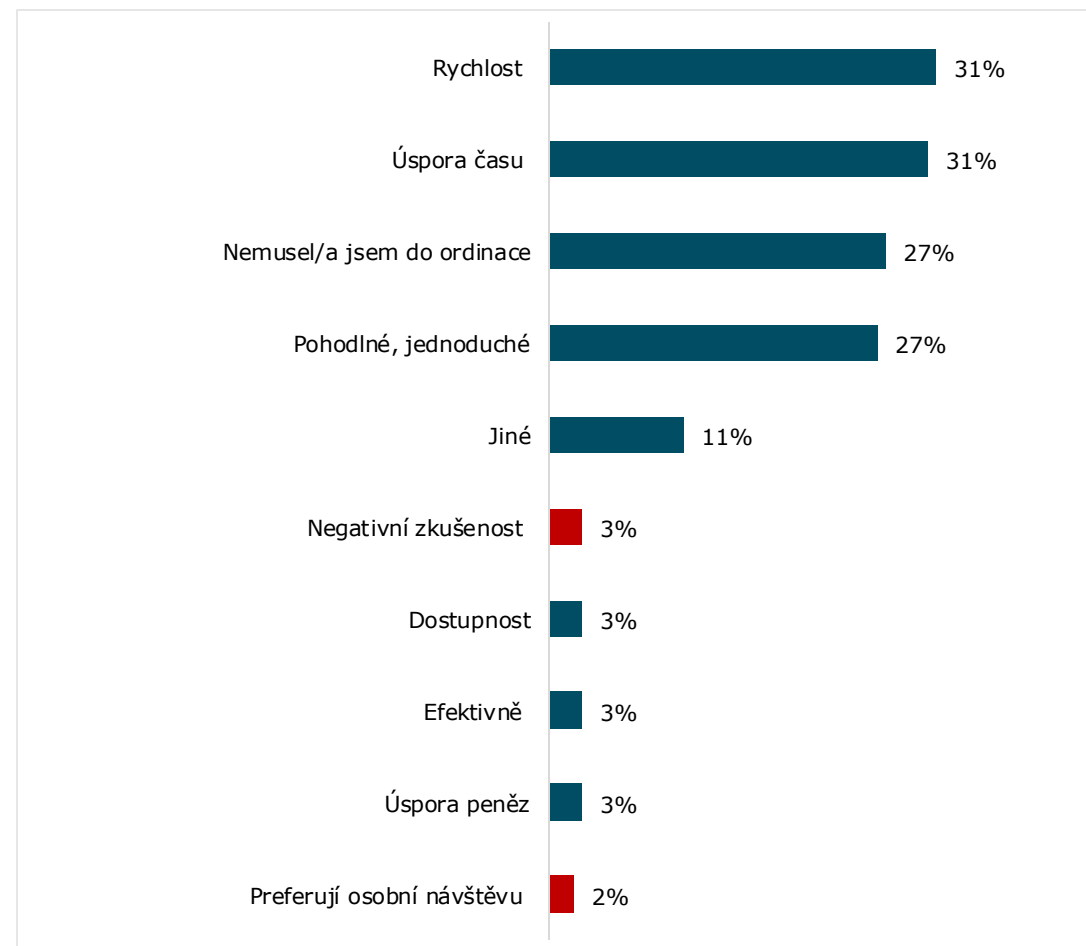
Hodnocení zkušeností s telemedicínou

- Výsledky ukazují, že 81 % respondentů mělo velmi pozitivní nebo spíše pozitivní zkušenost, zatímco jen 4 % uvedlo negativní zkušenost.
- Většina respondentů má pozitivní zkušenosti s využíváním telemedicíny, což naznačuje, že tato forma zdravotní péče je dobře přijímána. Negativní zkušenosti jsou minimální, což naznačuje, že telemedicína je efektivní a uživatelsky přívětivá.

Pozitivní/negativní zkušenosti s telemedicínou

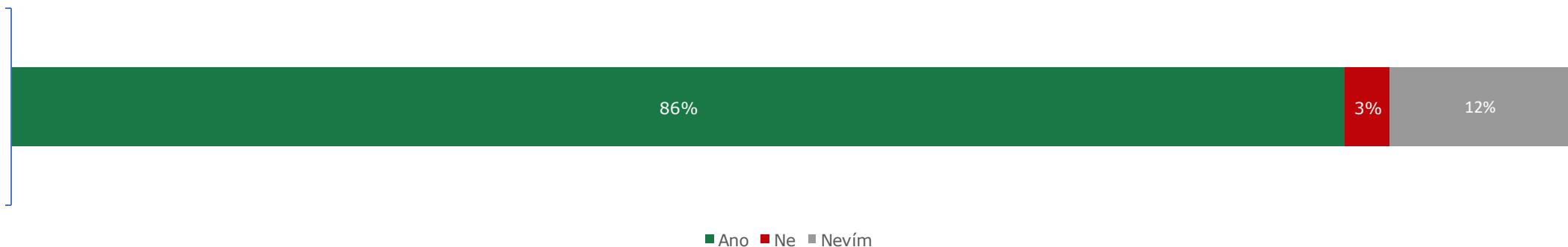
- Výsledky ukazují, že rychlost (31 %) a úspora času (31 %) jsou nejčastěji uváděné výhody telemedicíny. Respondenti také oceňují pohodlí a jednoduchost (27 %), stejně jako možnost vyhnout se osobní návštěvě ordinace (27 %).
- Bylo by dobré zdůraznit tyto hlavní výhody ve veřejných kampaních a informování veřejnosti, aby se zvýšila akceptace a využívání telemedicínských služeb. Dále by bylo užitečné sbírat a analyzovat data o negativních zkušenostech, aby bylo možné tyto problémy řešit a zlepšit celkovou kvalitu služeb.

n = 147 Odpovědi respondentů, kteří hodnotí své zkušenosti s telemedicínou jako „Velmi negativně“, „Spíše negativně“, „Spíše pozitivně“, „Velmi pozitivně“.

Zájem o další využití telemedicínských služeb

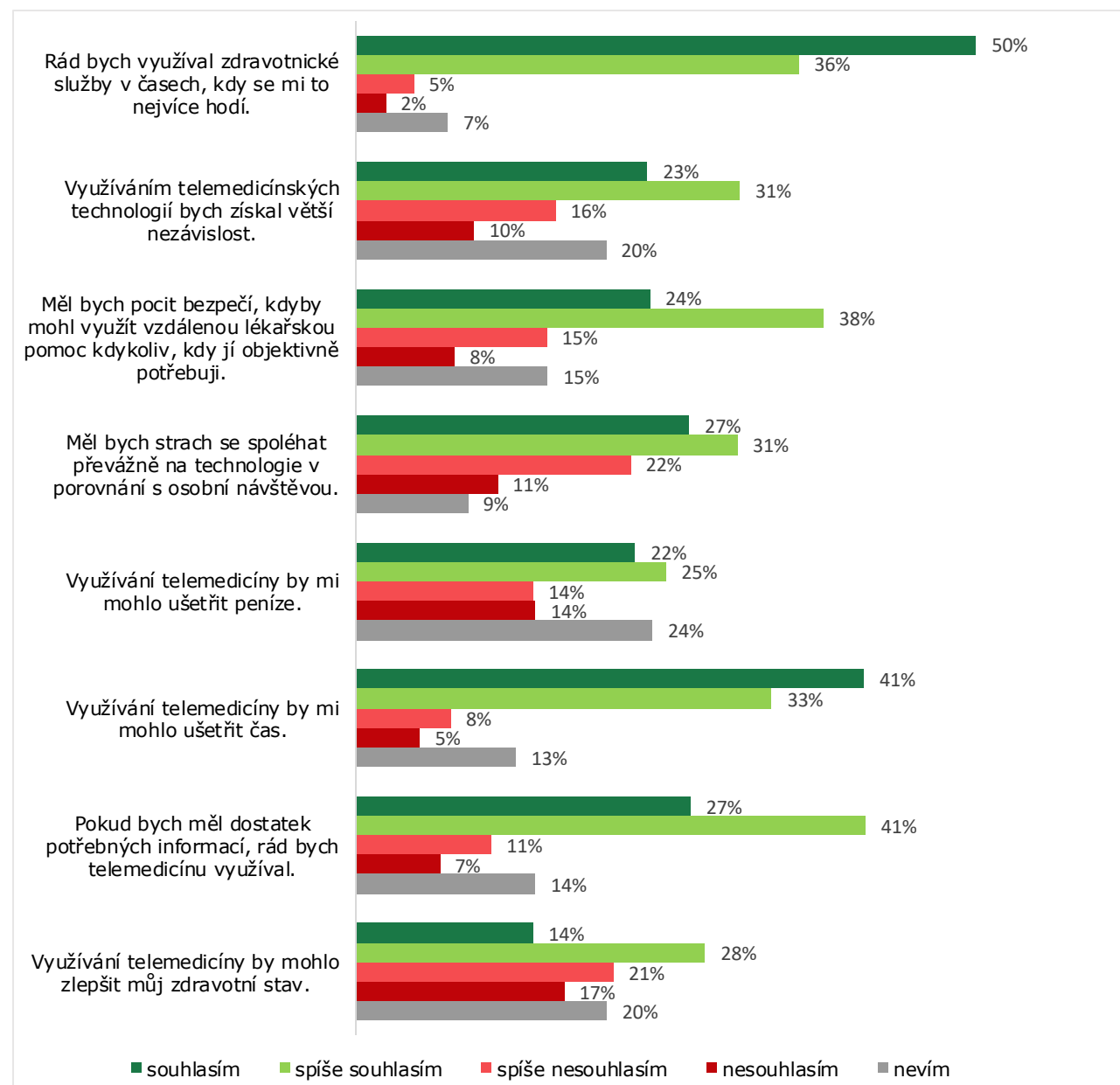
- 86 % respondentů má zájem o další využití těchto služeb. Vysoký zájem o další využívání telemedicínských služeb naznačuje, že respondenti považují tyto služby za užitečné.
- Důvody negativní odpovědi (5 respondentů): k diagnostice na dálku se projevuje nedůvěra, protože lidé dávají přednost osobnímu vyšetření lékařem a obávají se podcenění svého stavu.

n = 173 Odpovědi respondentů seznámených s konceptem telemedicíny, kteří mají zkušenosti s používáním telemedicíny.

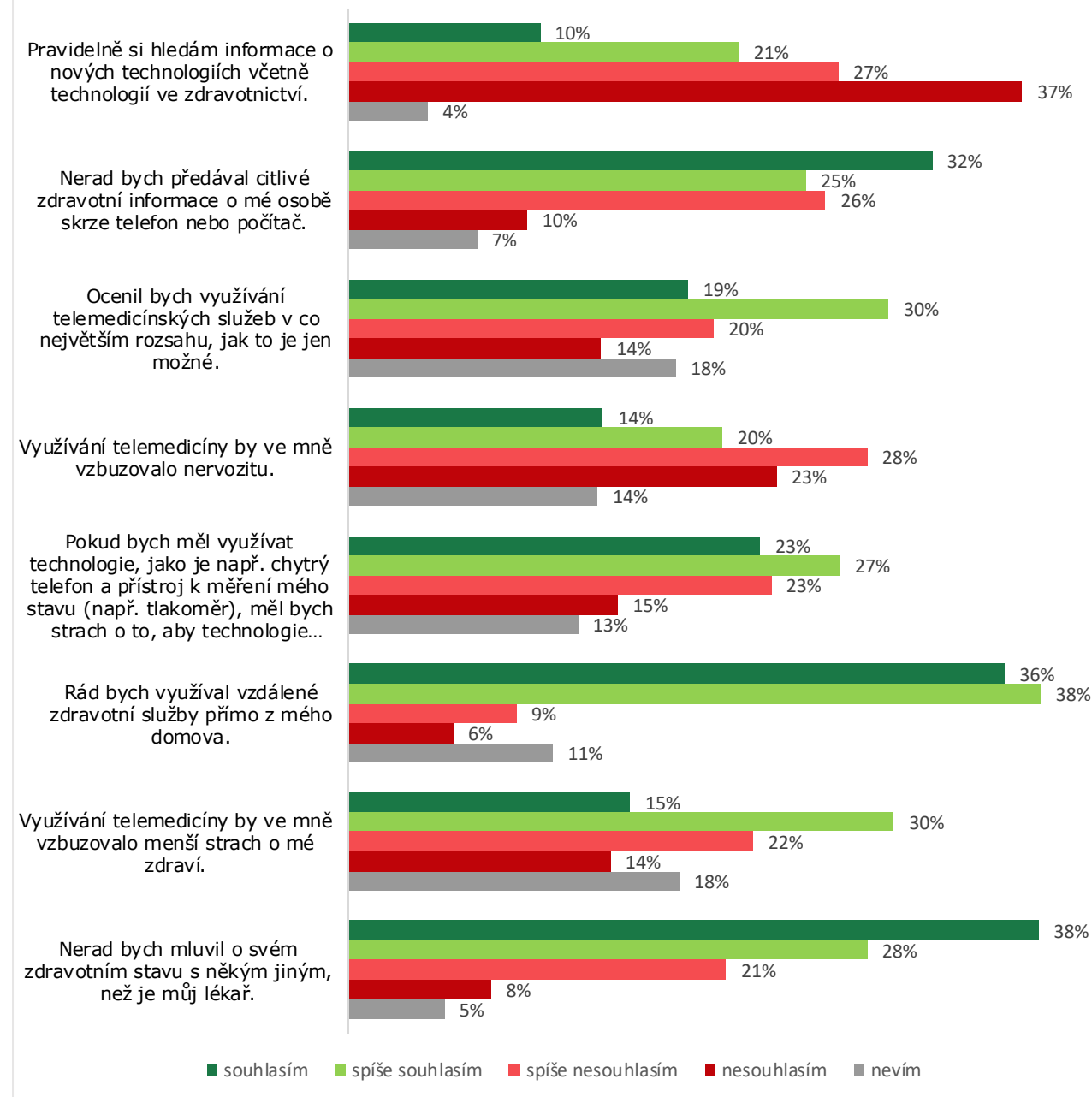
Postoj k tvrzením 1

- Výsledky ukazují, že většina respondentů vidí v telemedicině významné přínosy, jako je možnost přístupu ke zdravotnickým službám v čase, kdy se jim to nejvíce hodí (50 % souhlasí +36 % spíše souhlasí) a úspora času (41 % souhlasí +33 % spíše souhlasí).
- Nicméně existují i obavy, například ohledně spolehnutí se na technologie místo osobních návštěv u lékaře.

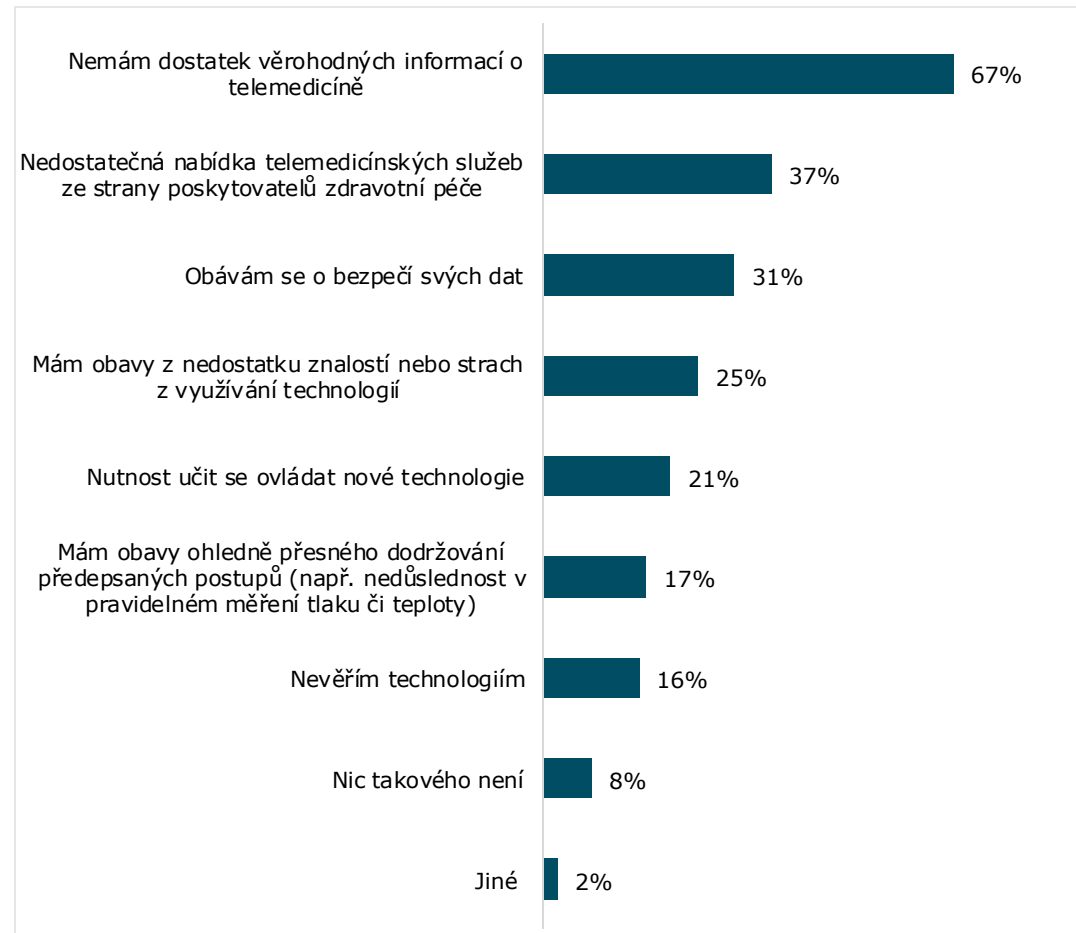
Postoj k tvrzením 2

- Mnoho respondentů je otevřeno novým technologiím a ocenilo by možnost využívat telemedicínské služby „z pohodlí domova“ (74 %).
- Nicméně, existují i významné obavy týkající se přenosu citlivých zdravotních informací (57 %), stejně jako nesprávného fungování technologií (50 %).

Bariéry využívání telemedicíny

- Největší překážkou pro aktivní využívání telemedicíny je nedostatek věrohodných informací (67 %).
- Další významné překážky zahrnují nedostatečnou nabídku telemedicínských služeb (37 %) a obavy o bezpečí dat (31 %).

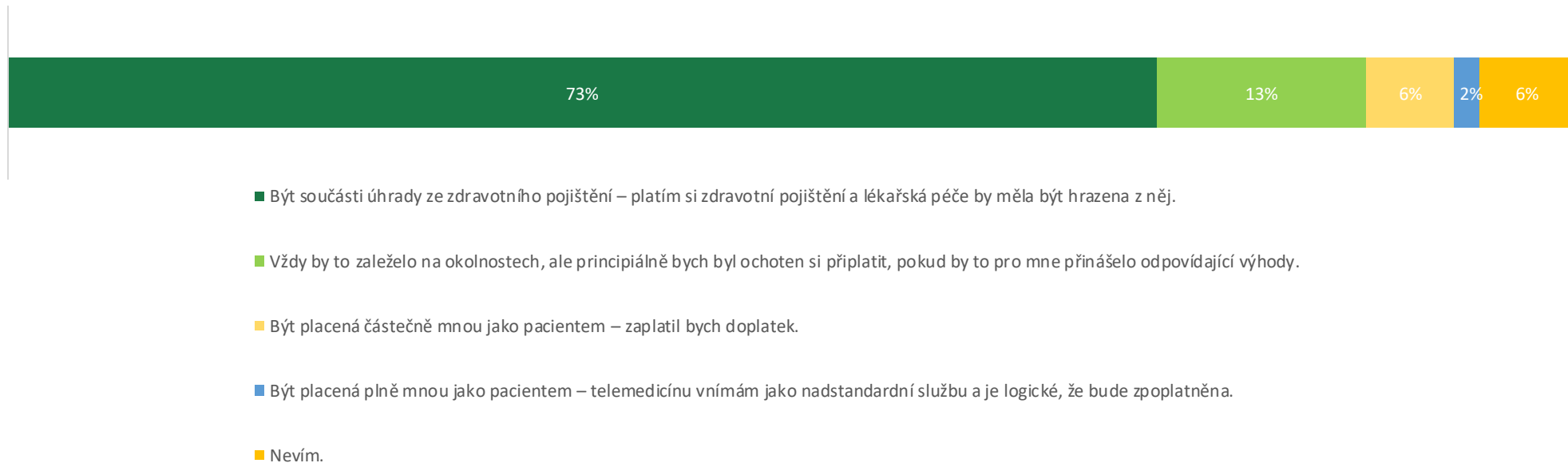
Faktory ovlivňující rozhodnutí využívat služby telemedicíny

- Výsledky ukazují, že hlavními výhodami telemedicíny, které by podpořily její aktivnější využívání, by mohly být úspora času (53 %) a finančních prostředků (39 %).
- Respondenti také ocenili by možnost většího využití prevence (30 %) a zvýšení bezpečnosti telemedicínských služeb (24 %).

Postoje ke způsobům úhrady telemedicíny

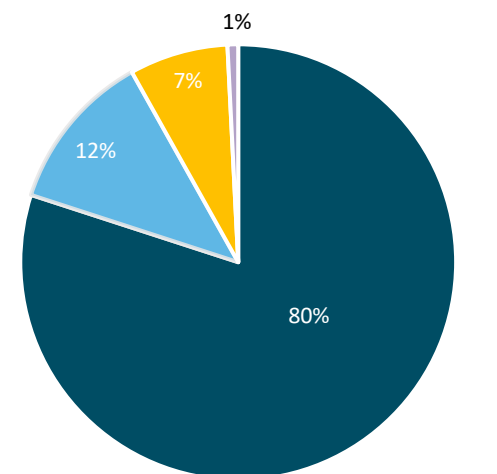
- Drtivá většina respondentů (73 %) preferuje, aby byla telemedicína hrazena ze zdravotního pojištění.
- Menší část respondentů je ochotna si za telemedicínu připlatit, pokud by to přinášelo odpovídající výhody.

n = 1 010

Informace o telemedicině od lékařů

Většina respondentů (80 %) nebyla informována o možnostech telemedicíny od svého praktického lékaře. Pouze malá část respondentů měla zkušenost s tím, že jejich lékař poskytl informace o telemedicině, a většina z nich měla k telemedicině kladný nebo neutrální vztah. Možná by stálo za to zvýšit informovanost praktických lékařů o možnostech a výhodách telemedicíny, aby mohli tyto informace efektivně předávat svým pacientům, a hlavně telemedicínu sami praktikovat.

- Neříkal
- Říkal a měl k ní převážně kladný vztah
- Říkal a měl k ní neutrální vztah
- Říkal a měl k ní převážně negativní vztah

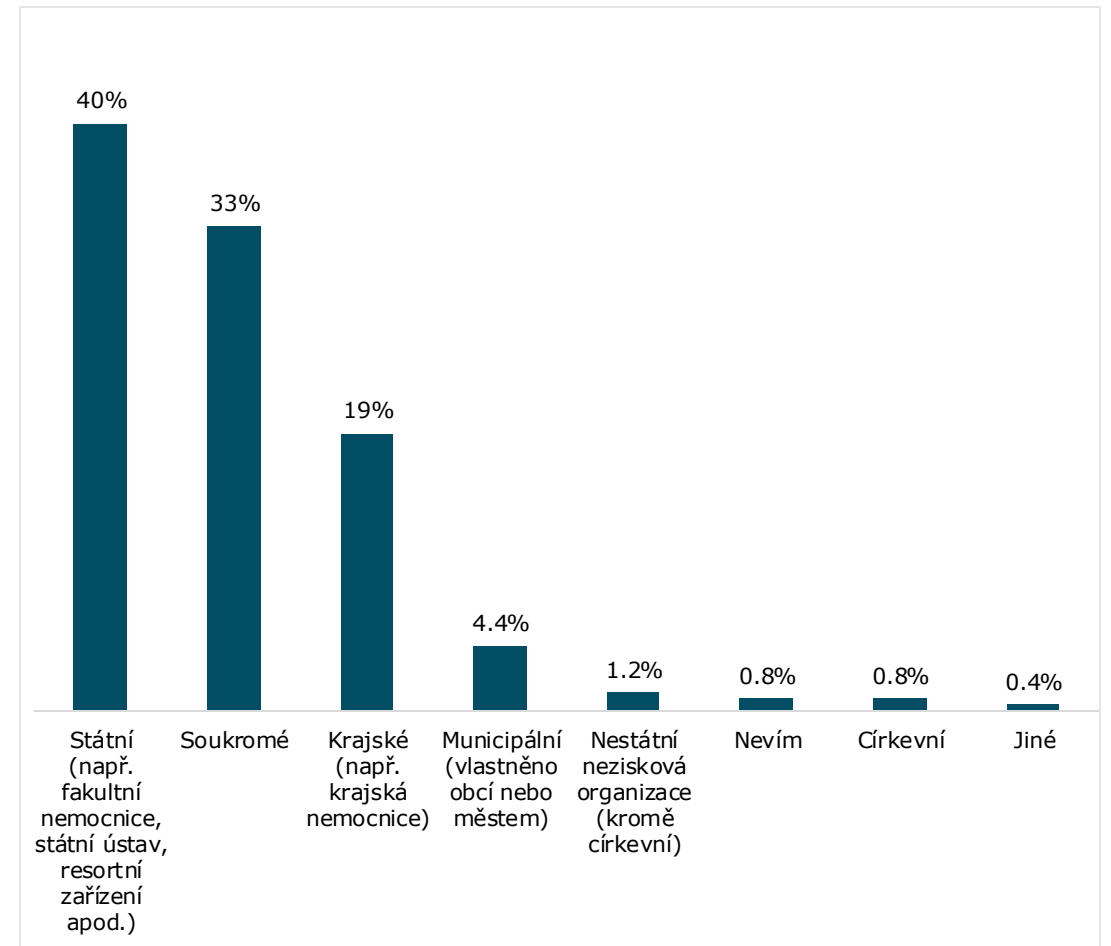
Výsledky šetření za zdravotnický personál

Průzkum mezi zdravotnickými profesionály byl zaměřen na zajištění reprezentativnosti dle následujících parametrů:

- o Hlavní kategorie odborných pracovníků ve zdravotnictví,
- o Územní členění dle kraje sídla zdravotnického zařízení,
- o Členění podle druhu zařízení,
- o Věkové členění v souladu s věkovou strukturou obyvatelstva ČR.

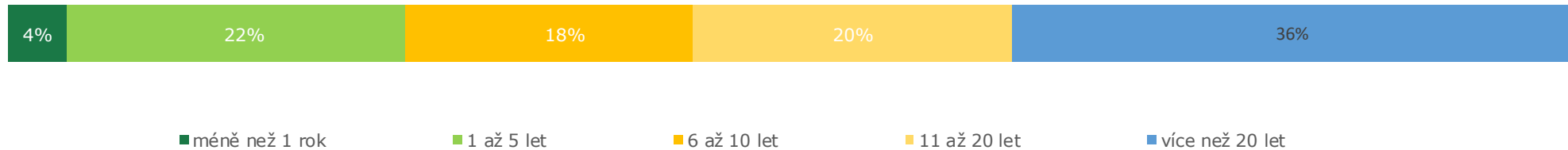
Vlastnictví zařízení

Největší podíl dotazovaného zdravotnického personálu pracuje ve státních zařízeních (40 %), následují soukromá zařízení (33 %) a krajské nemocnice (19 %).

Délka praxe

Více než polovina (56 %) zdravotnického personálu má praxi více než 10 let.

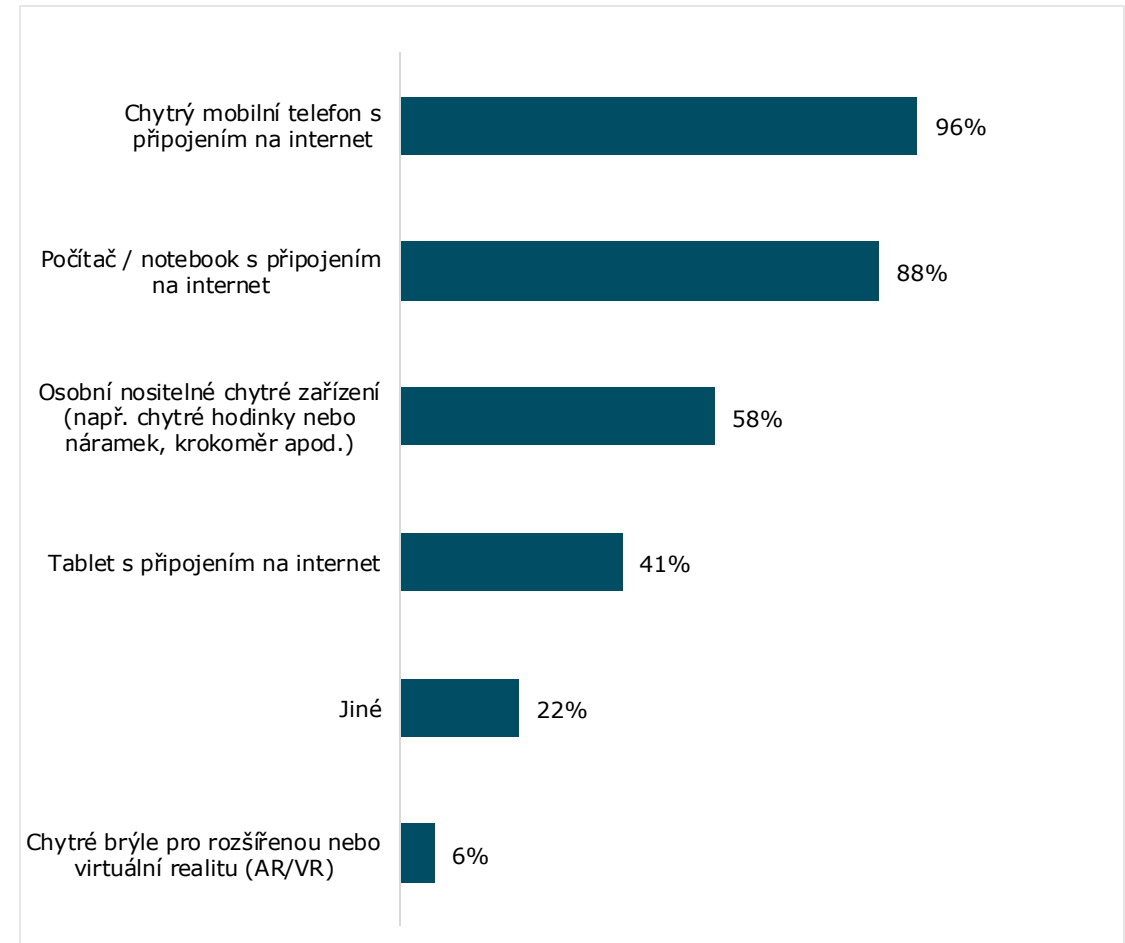

n = 500

Zkušenosti s využíváním moderních technologií: zdravotnický personál

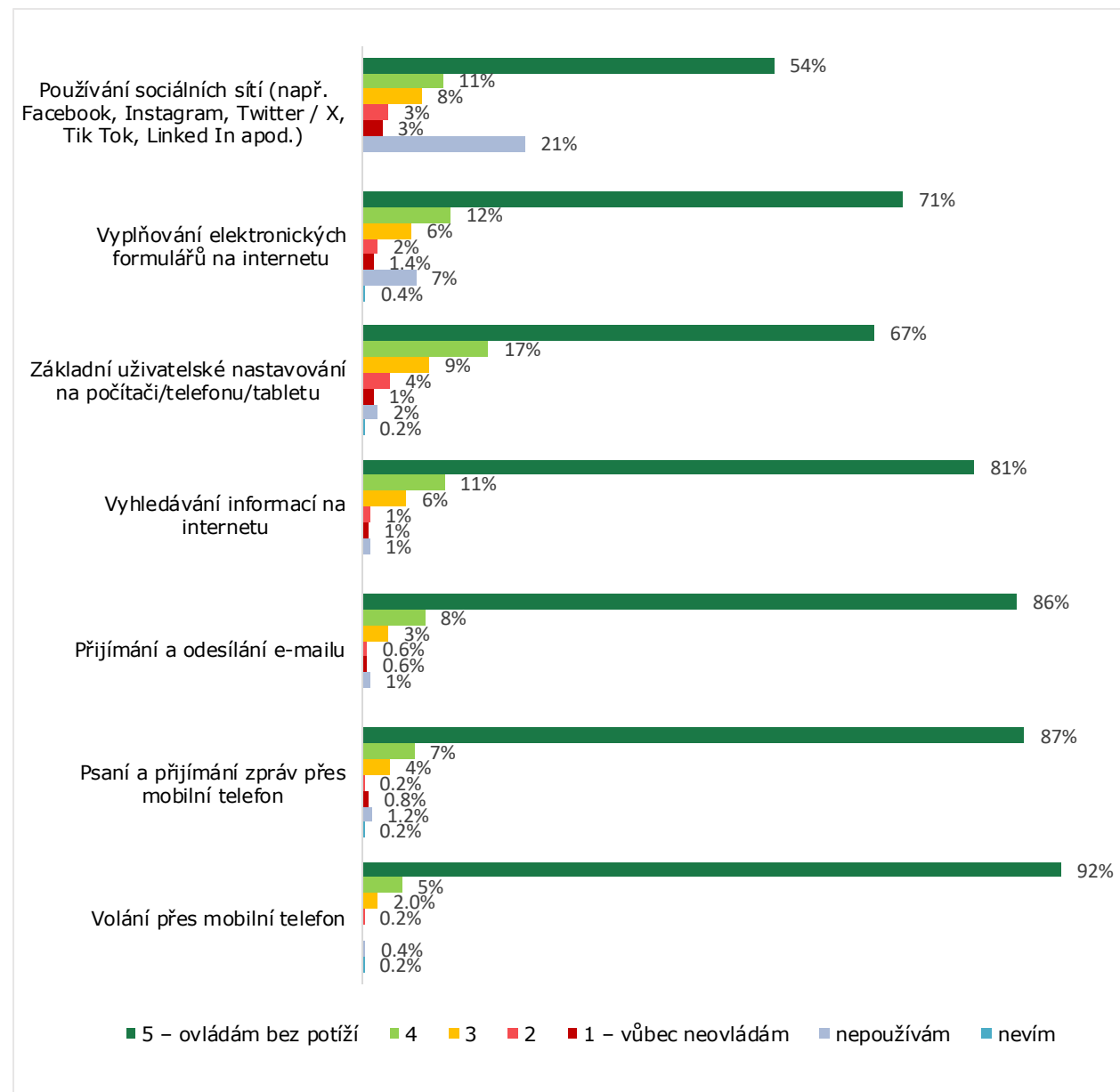
Využívání technologií

- Zdravotnický personál nejčastěji využívá chytré mobilní telefony s připojením na internet (96 %), počítače nebo notebooky s připojením na internet (88 %), osobní nositelné chytré zařízení, jako jsou chytré hodinky nebo náramky (58 %).
- V kategorii „jiné“ nejčastější odpovědi byly: tlakoměr, glukometr, váha, chytrá váha.
- Tyto údaje ukazují, že zdravotnický personál je dobře vybaven technologiemi, které mohou být využity v rámci telemedicíny.

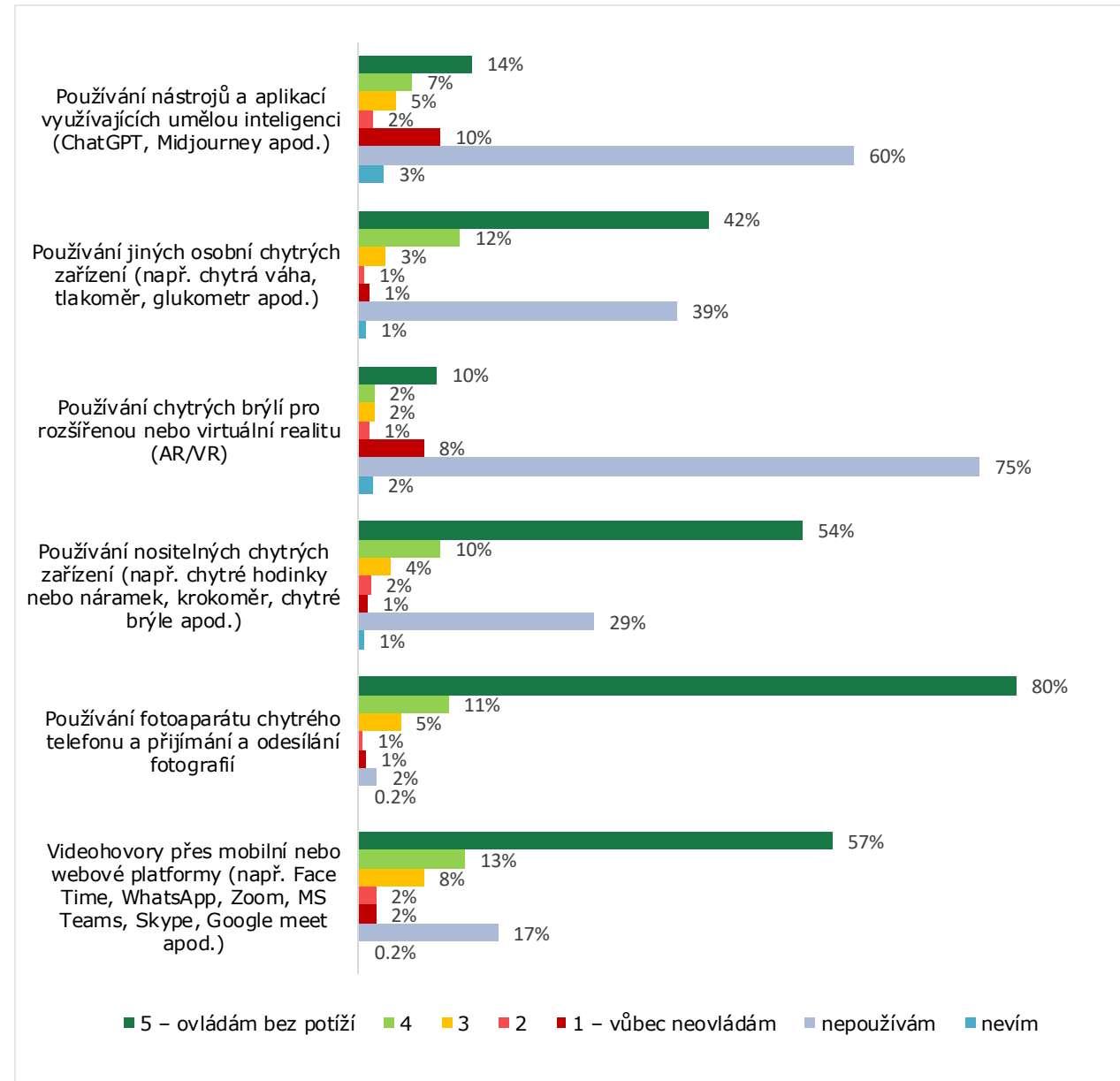
Úroveň technologických dovedností 1

- Zdravotnický personál má obecně vysokou úroveň technologických dovedností. Nejvíce respondentů (92 %) uvedlo, že bez potíží ovládají volání přes mobilní telefon. Následuje psaní a přijímání zpráv přes mobilní telefon (87 %) a přijímání a odesílání e-mailů (86 %).
- Na základě těchto výsledků je zřejmé, že většina zdravotnického personálu je dobře připravena na používání základních digitálních nástrojů.

Úroveň technologických dovedností 2

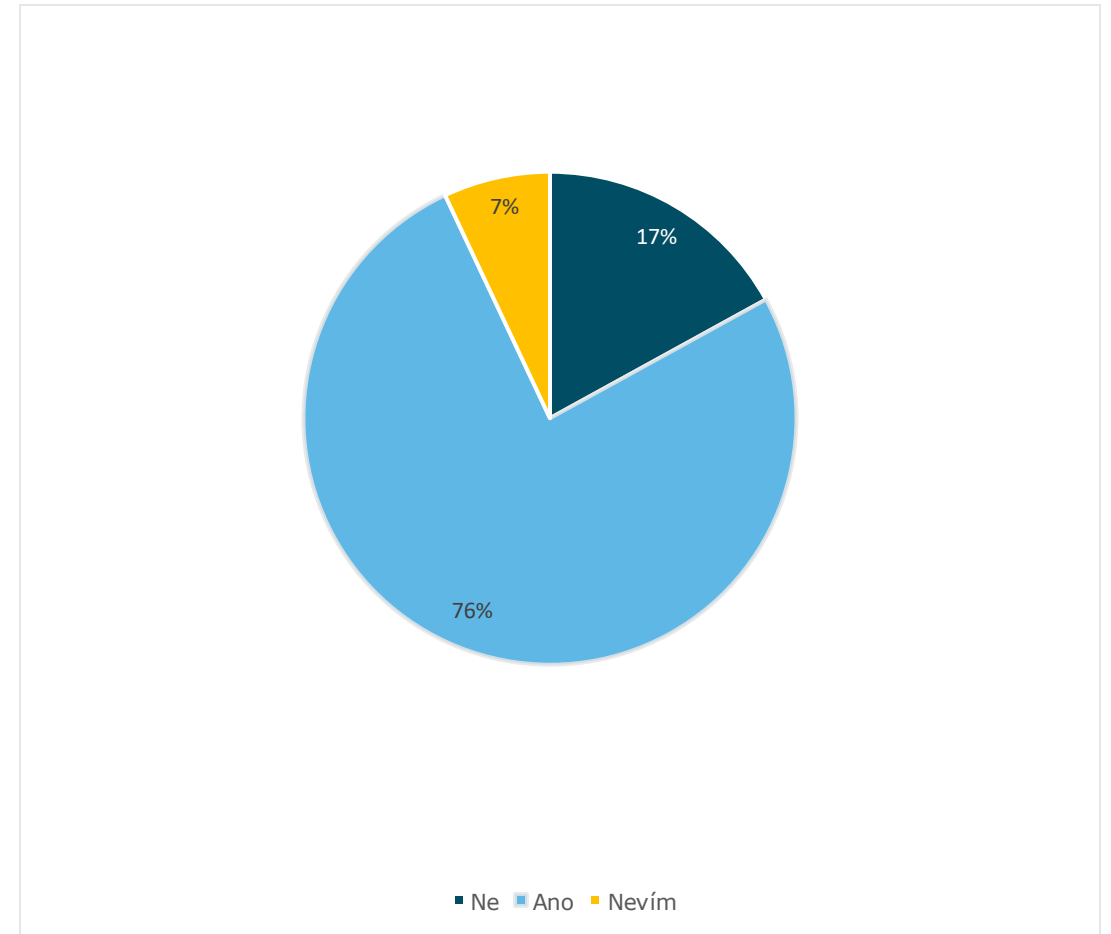
- Zdravotnický personál má vysokou úroveň dovedností při používání základních technologií, jako jsou fotoaparáty chytrých telefonů (80 % ovládá bez potíží). Střední úroveň dovedností je zaznamenána u videohovorů přes mobilní nebo webové platformy (57 % ovládá bez potíží) a nositelných chytrých zařízení (54 % ovládá bez potíží).
- Na druhou stranu, nástroje a aplikace využívající umělou inteligenci (14 % ovládá bez potíží) a chytré brýle pro rozšířenou nebo virtuální realitu (10 % ovládá bez potíží) jsou méně využívané a ovládané.

Znalosti, postoje a zkušenosti s telemedicínou: zdravotnický personál

Znalost pojmu „telemedicína“

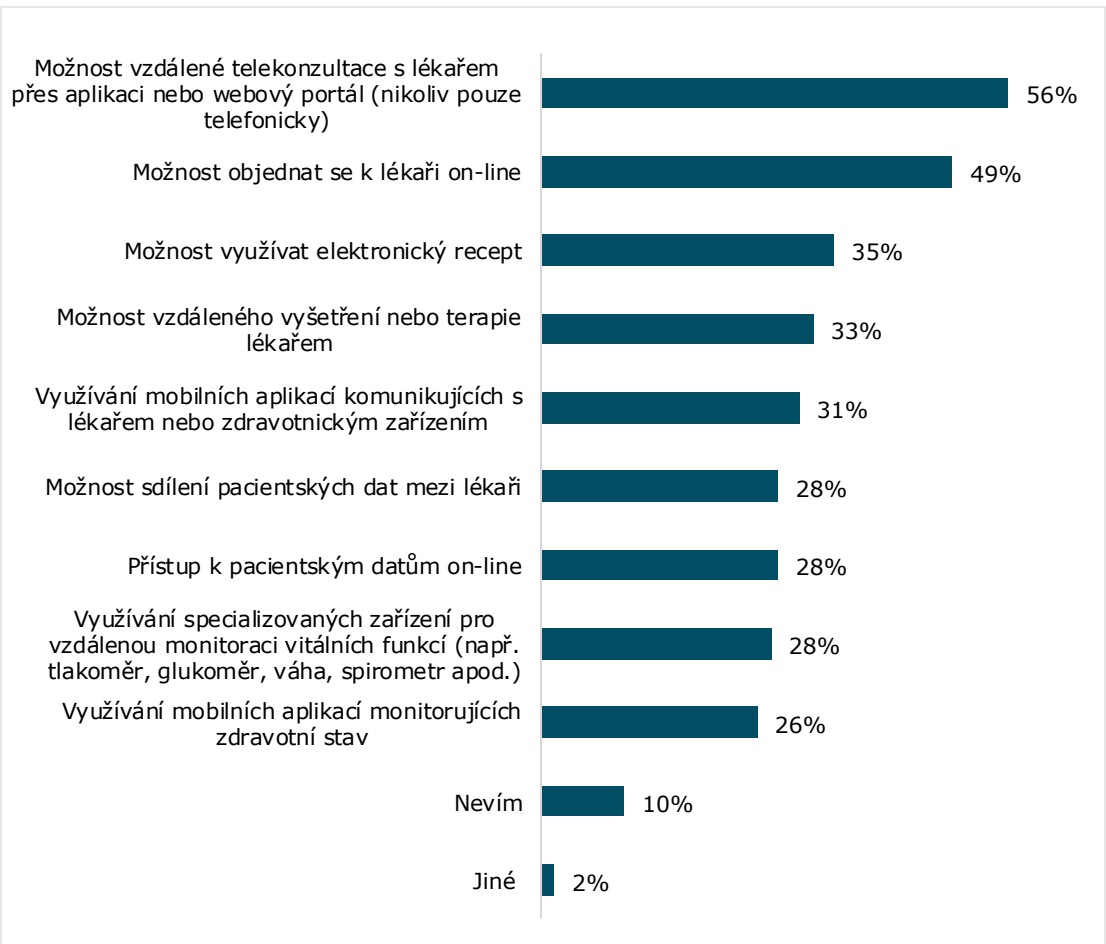
- Většina zdravotnického personálu (76 %) je obeznámena s pojmem telemedicína. To ukazuje na dobrý základ pro další rozvoj a implementaci telemedicínských služeb.
- Je však třeba zajistit, aby personál měl přístup k aktualizace o nových technologiích a postupech, kontinuální vzdělávací programy a školení, která reflektují nejnovější trendy a osvědčené postupy v telemedicíně.

Podněty k tomu, co by mohl znamenat pojem „telemedicína“

(odpovědi respondentů neseznámených s konceptem telemedicíny)

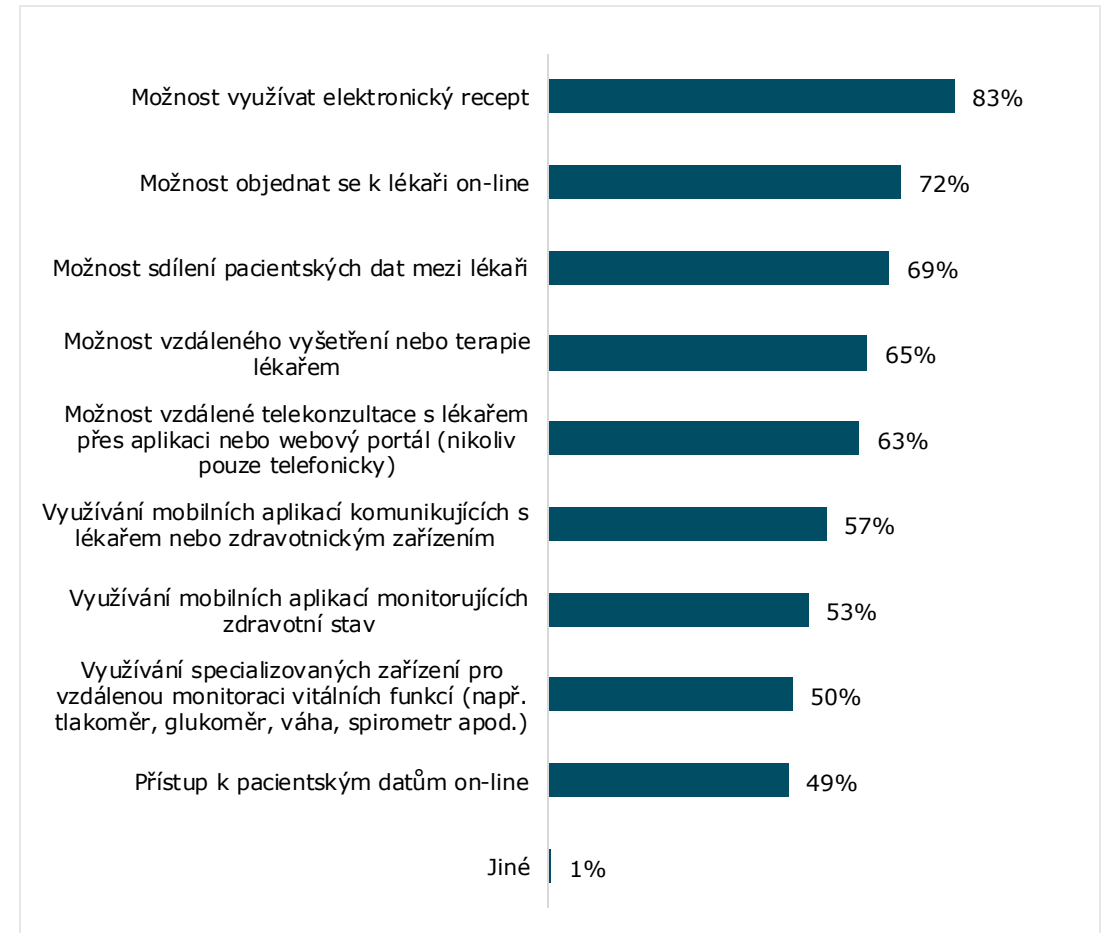
Nejčastěji je telemedicína spojována (pro zdravotnický personál, který není obeznámen s konceptem telemedicíny) s možností vzdálené telekonzultace s lékařem přes aplikaci nebo webový portál (56 %), možností objednat se k lékaři on-line (49 %) a možností využívat elektronický recept (35 %).

Podněty k tomu, co by mohl znamenat pojem „telemedicína“

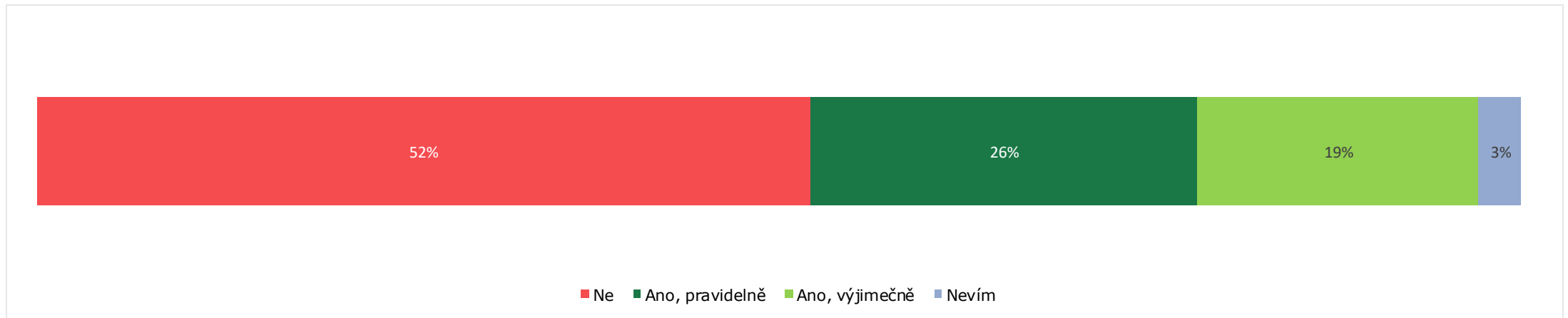
(odpovědi respondentů seznámených s konceptem telemedicíny)

Zdravotnický personál (respondenti, kteří jsou obeznámeni s koncepcí telemedicíny) považuje za nedílnou součást telemedicíny: možnost využívat elektronický recept (83 %), následovaný možností objednat se k lékaři on-line (72 %) a sdílením patientských dat mezi lékaři (69 %) a možností vzdáleného vyšetření nebo terapie lékařem (65%).

Poskytování služeb telemedicíny

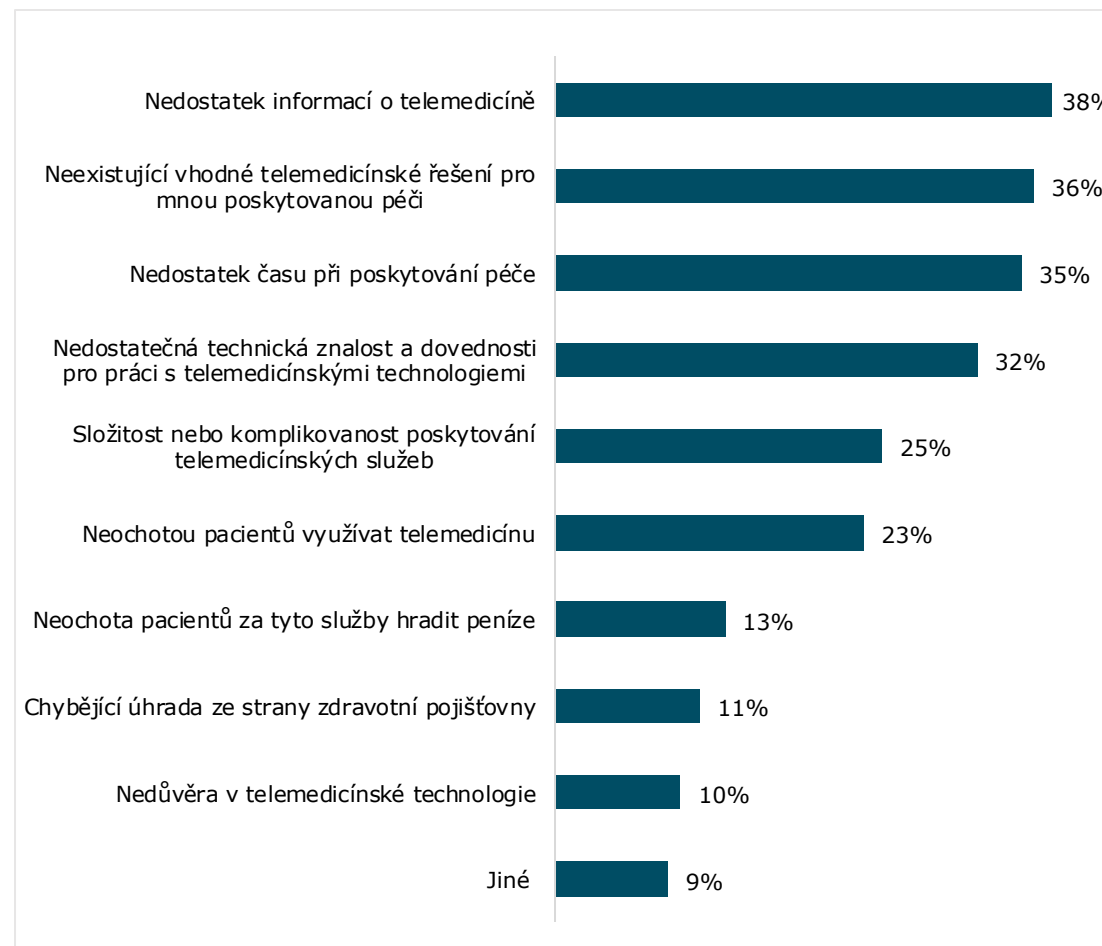
- 52 % zdravotnických pracovníků zatím neposkytlo telemedicínské služby, zatímco 48 % je již poskytlo (26 % pravidelně a 19 % výjimečně).
- Zaměření na sdílení úspěšných příkladů a případových studií může podpořit širší implementaci telemedicíny a pomoci překonat případné bariéry u těch, kteří dosud telemedicínu nevyužívají.

n = 380 Odpovědi respondentů seznámených s konceptem telemedicíny.

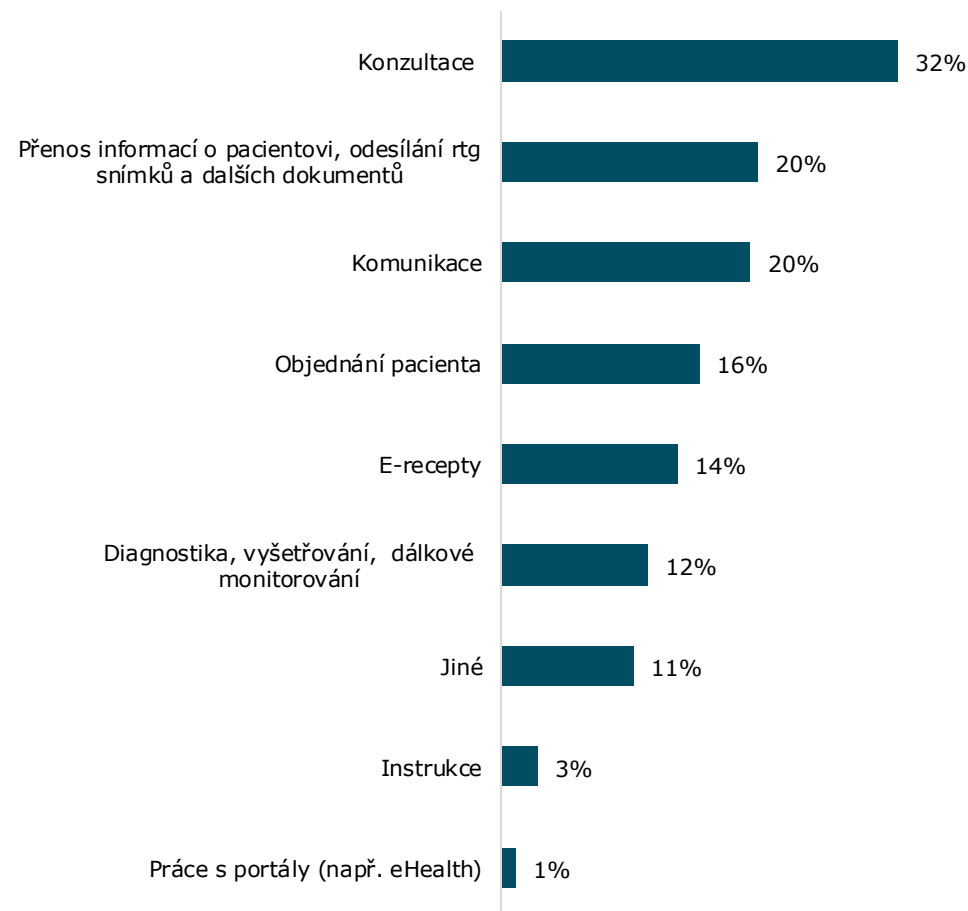
Překážky poskytování telemedicínských služeb

Mezi hlavní překážky patří nedostatek informací o telemedicině (38 %), neexistující vhodné telemedicínské řešení pro poskytovanou péči (36 %), nedostatek času při poskytování péče (35 %) a nedostatečná technická znalost a dovednosti pro práci s telemedicínskými technologiemi (32 %).

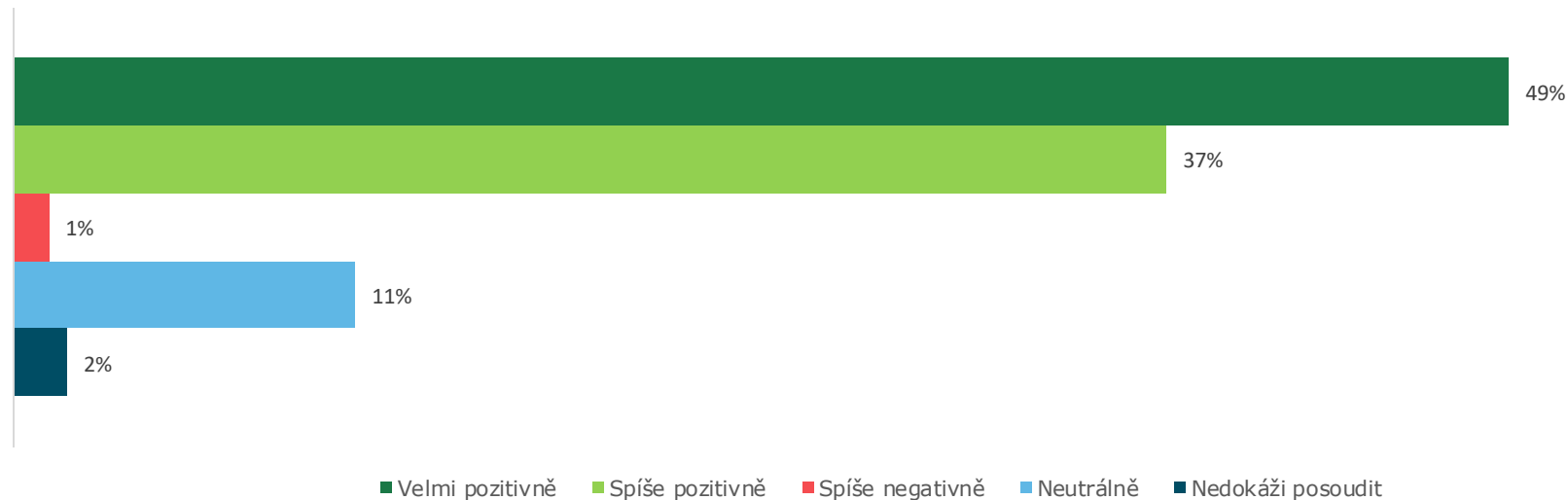
Seznam telemedicínských služeb

- Nejčastěji využívanou telemedicínskou službou v souladu s odpověďmi na otevřenou otázku jsou konzultace (32 %).
- Další často zmíněné služby zahrnují přenos informací o pacientovi, odesílání rtg snímků a dalších dokumentů (20 %), komunikaci (20 %), objednávání pacienta (16 %) a e-recepty (14 %).

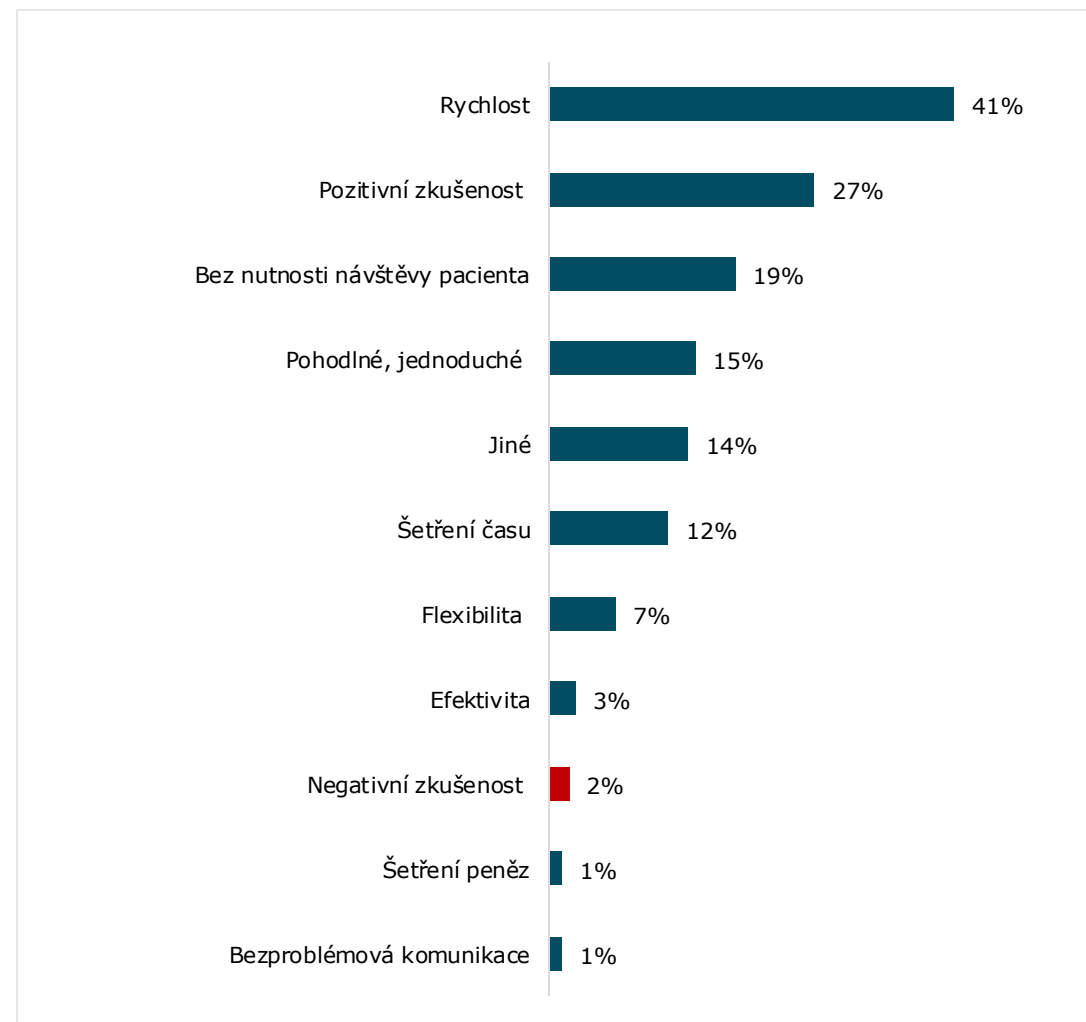
Hodnocení zkušeností s telemedicínou

Respondenti z řad zdravotnického personálu hodnotí své zkušenosti s telemedicínou převážně pozitivně (49 % velmi pozitivně a 37 % spíše pozitivně). Sdílení těchto pozitivních zkušeností může podpořit důvěru a přijetí telemedicínských služeb mezi zdravotnickým personálem.

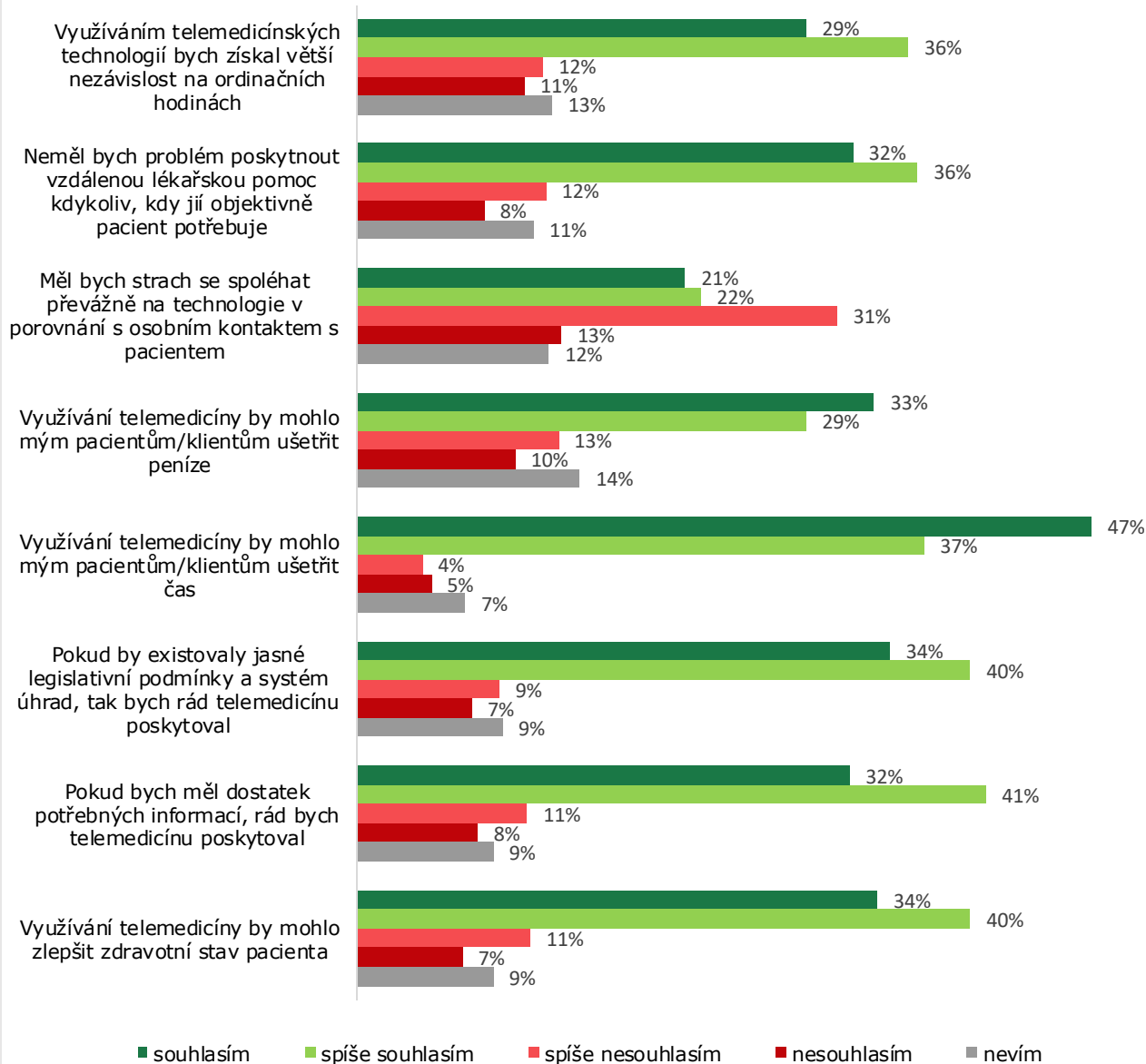
Pozitivní/negativní zkušenosti

Nejčastěji uváděným důvodem pro pozitivní zkušenost je rychlost (41 %), následovaná pozitivní zkušeností obecně (27 %) a možností vyřešit problém bez nutnosti návštěvy pacienta (19 %). Mezi další časté důvody patří pohodlnost a jednoduchost (15 %), šetření času (12 %) a flexibilita (7 %).

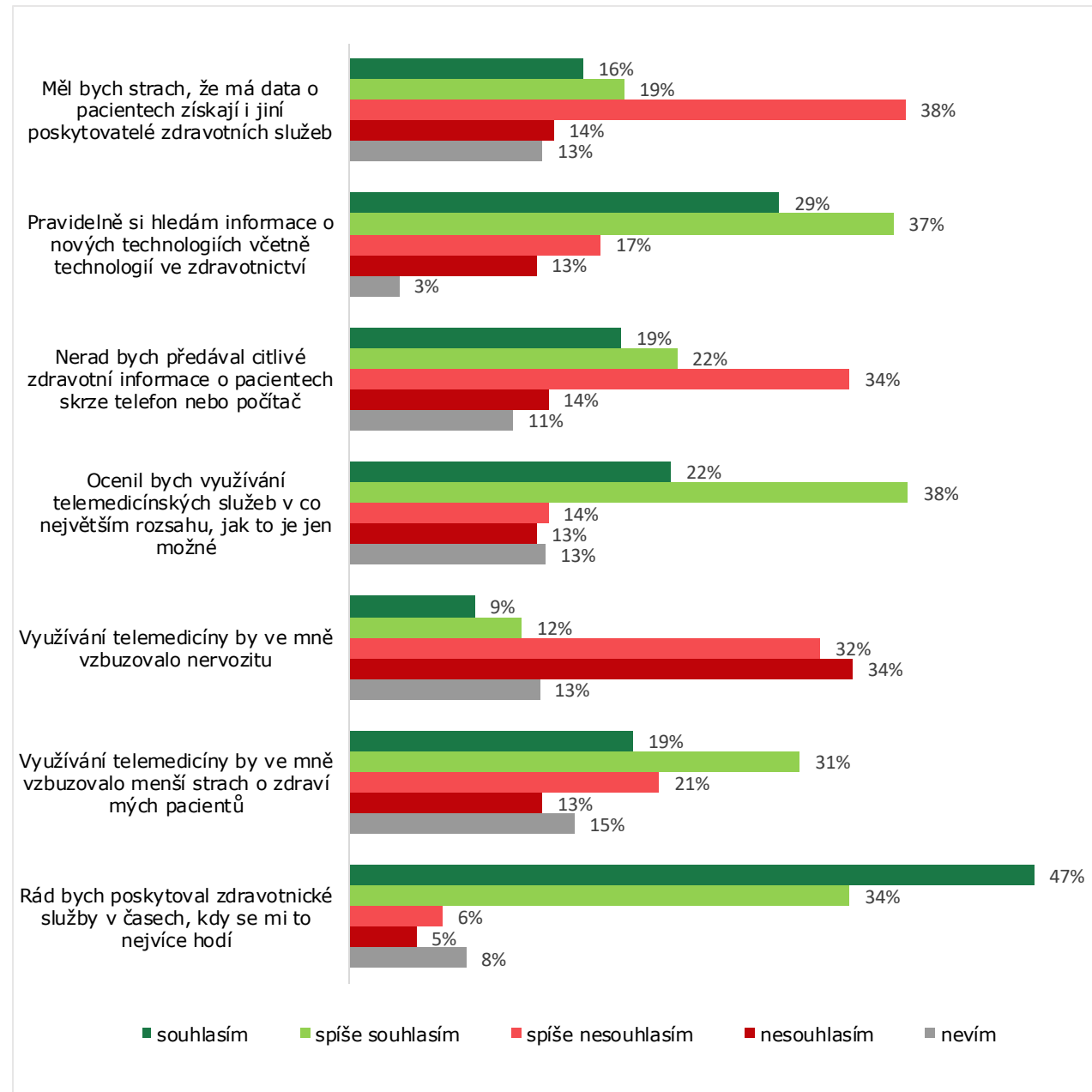
Postoj k tvrzením 1

- 84 % zdravotnického personálu souhlasí, že telemedicína může ušetřit čas pacientům, a 74 % si myslí, že by mohla zlepšit zdravotní stav pacientů.
- Největší obavy panují z nahrazení osobního kontaktu technologiemi (44 %) a z nedostatku jasných legislativních podmínek a systémů úhrad (74 % zdravotnického personálu by telemedicínu poskytovalo za předpokladu jasných pravidel).

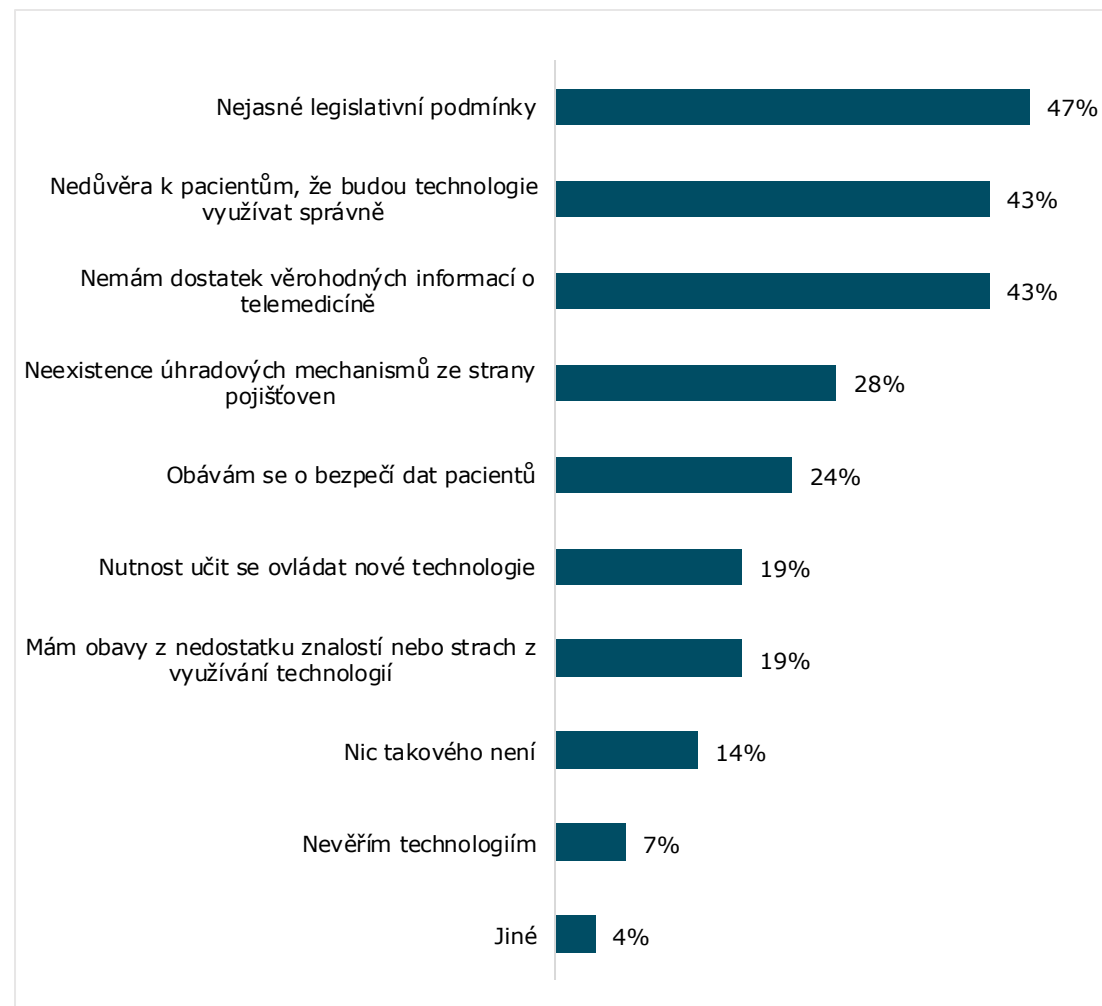
Postoj k tvrzením 2

- 81 % (47 % souhlasí a 34 % spíše souhlasí) zdravotnických pracovníků by ocenilo flexibilitu pracovního rozvrhu (možnost pracovat v hodinách, které jim nejlépe vyhovují).
- Dále 60 % (22 % souhlasí a 38 % spíše souhlasí) by ocenilo využívání telemedicínských služeb v co největším rozsahu.
- 66 % (34 % nesouhlasí a 32 % spíše nesouhlasí) uvedlo, že telemedicína by jim nezpůsobovala nervozitu.

Bariéry využívání telemedicíny

- Hlavní překážky jsou podle respondentů nejasné legislativní podmínky (47 %) a nedostatek spolehlivých informací o telemedicině (43 %).
- Velká část zdravotnického personálu má pochybnosti o schopnosti pacientů správně využívat technologie - 43 %.
- Chybí jasné úhradové mechanismy ze strany pojišťoven – 28 %.

Závěry: Veřejnost

Povědomí a informovanost

- Povědomí o telemedicině: Více než polovina respondentů (52 %) ještě nemá představu o významu pojmu „telemedicína“. To implikuje potřebu cílené informační kampaně k zvýšení povědomí a pochopení výhod a možností telemedicíny.
- Informace od lékařů: Většina veřejnosti (80 %) nebyla informována o možnostech telemedicíny od svých praktických lékařů. Zdravotnický personál by měl být lépe informován a motivován, aby tyto informace předával pacientům.

Závěry: Veřejnost

Technologická připravenost

- Využívání technologií: Chytré mobilní telefony s internetovým připojením používá 91 % respondentů, což vytváří dobrý základ pro rozvoj mobilních aplikací a telemedicínských služeb.
- Technologické dovednosti: Respondenti hodnotí své základní technologické dovednosti převážně jako dobré, ale existuje značný potenciál pro zlepšení. Míra znalostí u pokročilých technologií je však významně nižší. Proto je vhodné se zaměřit na zlepšení znalostí v oblasti pokročilých technologií a přizpůsobit očekávání této skutečnosti.

Závěry: Veřejnost

Výhody a překážky

- Pozitivní zkušenosti: Většina respondentů, kteří využili telemedicínu, hodnotí své zkušenosti pozitivně (81 %), což ukazuje na vysoký potenciál pro další rozvoj těchto služeb.
- Překážky: Hlavní překážky zahrnují nedostatek informací, preferenci osobního kontaktu s lékařem a nedostatečnou nabídku telemedicínských služeb. Cílené informování a propagace telemedicíny mohou tyto bariéry překonat.

Závěry: Zdravotnický personál

Povědomí a informovanost

- Povědomí o telemedicině: Většina zdravotnického personálu (76 %) je obeznámena s pojmem telemedicína. Je však nutné zajistit, aby zdravotnický personál měl přístup k aktuálním informacím a školením o nových technologiích a postupech v telemedicině.

Technologická připravenost

- Využívání technologií: Zdravotnický personál je dobře vybaven technologiemi (pravidelně využívá chytré mobilní telefony s připojením na internet (96 %) a počítače nebo notebooky s připojením na internet (88 %), což podporuje integraci telemedicínských služeb.
- Technologické dovednosti: Zdravotnický personál má obecně vysokou úroveň technologických dovedností při používání základních digitálních nástrojů. Pro pokročilé technologie jako AI a chytré brýle je třeba další školení.

Závěry: Zdravotnický personál

Výhody a překážky

- Pozitivní zkušenosti: Zdravotnický personál hodnotí své zkušenosti s telemedicínou převážně pozitivně (86 %), což naznačuje, že telemedicína může být efektivní a uživatelsky přívětivá forma péče.
- Překážky: Hlavní překážky zahrnují nejasné legislativní podmínky, nedostatek informací a technickou podporu. Řešení těchto bariér je klíčové pro širší implementaci telemedicíny.

Doporučení

Zvýšení informovanosti a osvěta

- Pro veřejnost: Informační kampaně zaměřené na různé cílové skupiny k zvýšení povědomí a pochopení výhod telemedicíny. Zdravotnický personál by měl být aktivně zapojen do informování pacientů o možnostech telemedicíny.
- Pro zdravotnický personál: Kontinuální vzdělávací programy a školení reflektující nejnovější trendy a osvědčené postupy v telemedicině.

Technická podpora a školení

- Veřejnost: Vzdělávací programy zaměřené na zlepšení používání moderních zdravotnických technologií a poskytování snadno dostupných návodů a technické podpory.
- Zdravotnický personál: Organizace pravidelných školení a workshopů zaměřených na používání telemedicínských nástrojů a zajištění snadno dostupné technické podpory.

Doporučení

Zlepšení legislativního rámce

- Vypracování jasných legislativních podmínek a úhradových mechanismů ze strany pojišťoven k podpoře širšího přijetí a implementace telemedicíny.

Podpora mobilních technologií

- Vývoj a propagace mobilních aplikací zaměřených na zdraví, které mohou poskytovat informace, sledovat zdravotní stav a umožňovat konzultace na dálku.

Vyrovnaní regionálních rozdílů

- Online medicína může přispět k vyrovnaní regionálních rozdílů v dostupnosti zdravotní péče tím, že poskytne přístup ke specialistům a zdravotnickým službám i v odlehlých regionech.

INBOOX

**Rádi zodpovíme
Vaše dotazy
a doplníme další
informace.**

www.inboox.cz

Ladislav Buček

+420 777 038 343
ladislav.bucek
@inboox.cz

Stolbova Julia

+420 734 318 884
iuliia.stolbova
@inboox.cz

Barbora Březinová

+420 734 621 063
barbora.brezinova
@inboox.cz

